

Jaarverslaggeving 2019

Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V.

statutair gevestigd te Scheemda

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

INHOUDSOPGAVE

	<u>pagina</u>
1.1 Bestuursverslag 2019	
5.1 Jaarrekening 2019	
5.1.1 Balans per 31 december 2019	42
5.1.2 Resultatenrekening over 2019	43
5.1.3 Kasstroomoverzicht over 2019	45
5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	47
5.1.5 Toelichting op de balans per 31 december 2019	62
5.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa over 2019	76
5.1.7 Mutatieoverzicht financiële vaste activa over 2019	77
5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019	78
5.1.9 Toelichting op de resultatenrekening over 2019	80
5.1.10 Vaststelling en goedkeuring	88
5.2 Overige gegevens	
5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	92
5.2.2 Nevenvestigingen	92
5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	93

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bestuursverslag 2019

'Ommelander op orde'

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
131147221/OmmelZ39AVN d.d.
28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Ommelander Ziekenhuis
Groningen

Woord vooraf

Het Ommelander Ziekenhuis heeft in 2019 haar eerste volledige jaar in de nieuwbouw doorgemaakt. Met haar nieuwe gebouw voorziet het Ommelander Ziekenhuis in een eigentijdse en hoogwaardig toegeruste omgeving, waarin patiënten en medewerkers zich vertrouwd voelen. Een omgeving waarin de patiënt centraal staat en waar goede basiszorg verleend wordt. Als onmisbare schakel in de zorg in Noord- en Oost Groningen, heeft het Ommelander Ziekenhuis inmiddels ook zijn verantwoordelijkheid genomen in relatie tot het behoud van de ziekenhuiszorg in Zuid-Oost Groningen. Dit leidt ertoe dat extra investeringen worden gepleegd op het gebied van de spoedeisende hulp en de ouder- en kindzorg. Deze samenwerking laat het belang zien van goede samenwerking in de ziekenhuisketen. Dit geldt in het bijzonder voor de wijze waarop het Ommelander Ziekenhuis en het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) samen inhoud geven aan netwerkgeneeskunde. Hiermee wordt de juiste zorg op de juiste plek zichtbaar en doen medewerkers over en weer ervaring op in elkaars werkomgeving.

In 2019 is formeel afscheid genomen van de voorzitter van de raad van bestuur de heer Albert Koeleman en het lid raad van bestuur de heer Edwin Smit. De raad van commissarissen is hen veel dank verschuldigd voor al hetgeen zij in de afgelopen jaren voor de ontwikkeling van het ziekenhuis hebben betekend.

De raad van commissarissen realiseert zich dat voor de instandhouding van het Ommelander Ziekenhuis als volwaardig basisziekenhuis vandaag de dag veel inzet nodig is. Voorop staat het leveren van goede kwaliteit van zorg en een stevige financiële positie die voldoende toekomstbestendig is. Aan beide voorwaarden wordt met inzet van de medewerkers en externe stakeholders volop aandacht gegeven. Onder leiding van de nieuw samengestelde raad van bestuur (bestuursvoorzitter mevrouw Hennie Sanders en lid raad van bestuur de heer Bas Wallis de Vries), worden de noodzakelijke veranderingen in gang gezet. De raad van commissarissen heeft er alle vertrouwen in dat het Ommelander Ziekenhuis zich met zijn ambities voor de toekomst weet te handhaven als een onmisbare schakel in de zorg voor mensen in de regio.

Voor het vele werk dat is verricht en voor de grote inzet en betrokkenheid in 2019, door de raad van bestuur, de medische staf, het management en de medewerkers, wil ik graag namens de raad van commissarissen onze dank betuigen.

*Henk Bakker MHA
Voorzitter raad van commissarissen*

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Inhoudsopgave

	Pagina
Woord vooraf	4
Inleiding raad van bestuur	6
1. Algemene informatie	7
2. Ontwikkelingen in de zorg	9
3. Kwaliteitsontwikkeling	11
4. Patiëntwaardering	16
5. Patiëntenparticipatie	17
6. Personele ontwikkelingen	18
7. Medezeggenschap	21
8. Samenwerking UMCG	23
9. Logistiek, gebouwbeheer en duurzaamheid	25
10. Financiële informatie	26
11. Toekomst	30
Bijlagen	34
1. Verslag raad van commissarissen	
2. Samenstelling en nevenfuncties raad van commissarissen en raad van bestuur	

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Inleiding Raad van Bestuur

2019 gaat de boeken in als het eerste volledige kalenderjaar op onze nieuwe locatie in Scheemda. Het stof van de verhuizing is neergedaald en we zijn met elkaar, patiënten en medewerkers, inmiddels gewend aan ons nieuwe gebouw en veranderingen zoals het centraal aanmelden en centraal verblijven. Een moderne omgeving met hoogwaardige faciliteiten, waarin we ons vertrouwd voelen en goede basiszorg verlenen aan onze patiënten.

De totstandkoming van de nieuwbouw is gezien de huidige ontwikkelingen in de ziekenhuiszorg een prestatie van formaat, waarvoor we oud-bestuursvoorzitter de heer Albert Koeleman en oud-lid raad van bestuur-medische zaken, de heer Edwin Smit veel dank zijn verschuldigd. Van beide bestuurders hebben we inmiddels afscheid genomen, respectievelijk per 1 september 2019 en per 1 januari 2020.

Er is veel werk verzet in het kader van ons thema het afgelopen jaar: 'Ommelander op orde'. Zo is er een begin gemaakt met het optimaliseren van onze dagelijkse processen binnen het ziekenhuis, met als uiteindelijk doel om iedereen zo goed en efficiënt mogelijk zijn of haar werk te kunnen laten doen voor onze patiënten. Hiervoor zijn in 2019 de plannen uitgewerkt voor de noodzakelijke herinrichting van de aansturing van de organisatie, die dit jaar nog verder zijn beslag zal gaan krijgen.

We hebben met elkaar goede resultaten bereikt op het gebied van kwaliteit, getuige de verleende NIAZ-accreditatie (Nederlands Instituut voor Accreditatie Ziekenhuizen) in de afgelopen zomer, het HKZ-keurmerk (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector) en het positieve IGJ-verslag (Inspectie gezondheidszorg en jeugd) inzake de poliklinische apotheek. Aan het eind van het jaar werd daarnaast de audit VIPP A2 behaald, met een percentage van liefst 18,6% unieke gebruikers van ons patiëntenportaal *Mijn Ommelander*. De digitale toegang van patiënten tot de eigen gegevens wordt in 2020 en daarna doorontwikkeld, wat past binnen onze visie om eHealth te stimuleren.

Om de continuïteit van zorg in de regio te garanderen is onze spoedeisende hulp verbouwd en uitgebreid, wat een aantal interne verschuivingen tot gevolg had. Verder leveren we sinds mei 2019 als affiliatieziekenhuis een extra bijdrage aan de opleiding van basisartsen, zijn de spreekuren in ons servicepunt in Delfzijl van start gegaan en werd het startsein gegeven voor de 'samenwerking' en opleiding van zorgmedewerkers binnen Zorg voor het Noorden. In het najaar is ook bij ons actie gevoerd voor een nieuwe cao, waarbij veel inzet is gepleegd om de overlast voor patiënten zo minimaal mogelijk te houden. Een cao-akkoord volgde in december 2019, een goede cao die onze medewerkers verdienen!

Het begin van 2020 werd volledig in beslag genomen door de Corona-ontwikkelingen en de hieruit voortvloeiende maatregelen. Wij hebben veel respect voor de geweldige inzet van alle medewerkers in deze heftige periode. De onvoorspelbaarheid in het beloop van de Corona-pandemie maakt dat 2020 voor de zorg een jaar wordt waar het constant zoeken zal zijn naar een balans tussen reguliere en corona-zorg. Dit harmonica model in de zorg zal plaatsvinden in een 1.5 meter samenleving waar maatregelen in het kader van infectiepreventie nadrukkelijk aanwezig zijn.

De bedrijfsvoering van het ziekenhuis staat onder druk, getuige het negatieve bedrijfsresultaat over 2019 van 2,4 miljoen euro. Naast de gefaseerde terugkeer naar het 'nieuwe normaal' wordt 2020 een belangrijk jaar op het vlak van de bedrijfsvoering op financieel, organisatorisch en logistiek gebied. Na een startexploitatie van ruim een jaar is eind 2019 een herstelpun opgesteld om de bedrijfsvoering in de meerjarenprognose structureel gezond te krijgen. Veel inzet is nodig om onze financiële huishouding in de meerjarenprognose gezond te houden. Samenwerking, intern en extern met partijen om ons heen, blijft daarbij een belangrijke pijler voor onze toekomst als volwaardig basisziekenhuis in de regio.

Raad van bestuur Ommelander Ziekenhuis Groningen,

Hennie Sanders MBA MFC, voorzitter
dr. Bas Wallis de Vries, lid raad van bestuur

Scheemda, 11 mei 2020

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1 Algemene informatie

Identificatiegegevens

Naam	Ommelander Ziekenhuis Groningen BV
Adres	Pastorieweg 1 Scheemda. Postbus 35, 9679 BJ Scheemda
Telefoon	088-0661000
Online	Email: info@ozg.nl Website: www.ozg.nl
KvK nr.	01136210
NZa id. nr.	10.101

Het Ommelander Ziekenhuis biedt 7x24 uur basiszorg aan de inwoners van Noord- en Oost Groningen. De zorg wordt sinds 30 juni 2018 geleverd vanuit onze nieuwe locatie in Scheemda. Daarnaast kunnen patiënten voor enkele specialismen bij de Servicepunten in Delfzijl en Veendam terecht.

Kerngegevens d.d. 31 december 2019

Productie	Aantal
Aantal klinische opnamen exclusief interne overnamen in verslagjaar	9.817
Aantal eerste polikliniekbezoeken in verslagjaar	73.627
Aantal overige polikliniekbezoeken in verslagjaar	135.340
Aantal dagverplegingsdagen of deeltijdbehandelingen in verslagjaar	10.319
Aantal klinische verpleegdagen	47.558
Personeel	Aantal
Aantal personeelsleden in loondienst exclusief medisch specialisten	1.215,0
Aantal fte personeelsleden in loondienst exclusief medisch specialisten	798,0
Aantal medisch specialisten (loondienst+inhuur+vrij beroep)	192,0
Aantal fte medisch specialisten (loondienst+inhuur+vrij beroep)	112,5
Bedrijfsopbrengsten	In mln. euro's
Totaal bedrijfsopbrengsten verslagjaar	132,2
- waarvan opbrengsten Zorgverzekeringswet	122,5
- waarvan overige bedrijfsopbrengsten	9,7

Het Ommelander Ziekenhuis beschikt conform de bepalingen uit de Wet Toelating Zorginstellingen (WTZI) over een toelating als Algemeen Ziekenhuis. Het Ommelander Ziekenhuis heeft geen WLZ-functies. Voor de volgende specialismen heeft het Ommelander Ziekenhuis een erkenning:

Specialismen Ommelander Ziekenhuis Groningen		
Allergologie	Keel-, Neus- en Oorheelkunde	Oogheelkunde
Anesthesiologie	Kindergeneeskunde	Orthopedie
Apotheek	Klinische chemie*	Plastische chirurgie
Cardiologie	Klinische pathologie**	Psychiatrie***
Chirurgie	Klinische psychologie	Radiodiagnostiek
Dermatologie	Longgeneeskunde	Reumatologie
Gynaecologie/Verloskunde	Maag/Darm/Lever ziekten	Revalidatiegeneeskunde
Intensive Care	Medische microbiologie *	Spoedeisende Hulp
Interne Geneeskunde	Neurologie	Urologie
Kaakchirurgie	Nucleaire geneeskunde	
Verzorgd door:		
*Certe	** Martini Ziekenhuis Groningen	*** Lentis

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Structuur van de organisatie in 2019

Het Ommelander Ziekenhuis maakt sinds december 2015 statutair onderdeel uit van het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG). Binnen het UMCG fungeert het als een volledig zelfstandig ziekenhuis met een onafhankelijke raad van bestuur en raad van commissarissen. Het Ommelander Ziekenhuis en het UMCG werken nauw samen bij het leveren van ziekenhuiszorg in de regio.

De bestuurlijke organisatie van het Ommelander Ziekenhuis bestaat uit een raad van commissarissen en een raad van bestuur. De Zorgbrede Governancecode 2017 vormt naast wet- en regelgeving de leidraad voor goed bestuur, goed toezicht en verantwoording. De raad van bestuur is een collegiaal bestuur bestaande uit twee leden, waarvan één lid de rol van voorzitter vervult. De aandachtsgebieden en taken zijn onderling verdeeld en vastgelegd. De leden van de raad van bestuur leggen zowel gezamenlijk als individueel verantwoording af aan de raad van commissarissen.

Zorgbrede Governancecode

Het Ommelander Ziekenhuis is lid van de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ). Het past de Zorgbrede Governancecode toe. Dit betekent onder meer dat op een transparante wijze verslag wordt gedaan van activiteiten en resultaten in het ziekenhuis. Dit gebeurt in het jaarverslag en in de jaarrekening. Ook worden de zeven principes gevolgd die in de hele zorgsector breed gedragen worden.

Bezoldiging en nevenfuncties raad van commissarissen en raad van bestuur

De raad van commissarissen is transparant over de bezoldiging en eventuele nevenfuncties van zijn leden. Deze zijn vermeld in de jaarrekening. Er wordt daarnaast nadrukkelijk gelet op het voorkómen van belangenverstremming. Geen van de leden van de raad heeft buiten zijn toezichthoudende rol een andere betrokkenheid bij het Ommelander Ziekenhuis (zie bijlage 2). Voor het vaststellen van de bezoldiging van de raad van bestuur maakt het Ommelander Ziekenhuis gebruik van de 'regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp' die geldend is vanaf 1 januari 2019. De wet Normering Topinkomens-WNT 2 is van toepassing. Informatie over de bezoldiging, onkostenvergoeding en eventuele nevenfuncties van de leden van de Raad van Bestuur is vermeld in de jaarrekening, respectievelijk in bijlage 2.

Samenwerken

Het Ommelander Ziekenhuis is een belangrijke spil in het organiseren en bevorderen van onderlinge samenwerking tussen verschillende zorgaanbieders en partners in de regio. Alleen als zorgaanbieders goed samenwerken, kunnen patiënten de juiste zorg op de juiste plek krijgen. Bevorderen van samenwerking is en blijft daarom een belangrijk thema. Door met anderen samen te werken in netwerken, bouwen we aan een duurzaam regionaal gezondheidszorgsysteem. Het perspectief op organiseren in de zorg verandert ook. Waar zelfstandige organisaties eerder door fusie of overname schaalvergroting verkregen, koersen we vandaag meer en meer op 'krimp' van zelfstandige organisaties, door zich 'te richten op kernactiviteiten' door middel van 'samenwerkingsverbanden voor het leveren van patiënt gedreven diensten'. De toekomst gaan we samen met externe partners vormgeven. Zorginstellingen, huisartsen, verloskundigen, verzekeraars, patiëntenorganisaties, het openbaar bestuur; we hebben allemaal onze rol om samen nieuwe oplossingen te vinden voor de uitdagingen die op ons af komen.

Gedragscodes en regelingen

Het Ommelander Ziekenhuis beschikt over een gedragscode Informatiebeveiliging, een gedragscode Internet en e-mailgebruik en een klachtregeling volgens de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). Het beschikt daarnaast over een Klokkenluidersregeling, een regeling/commissie Ongewenste omgangsvormen, een Individuele Klachtencommissie Personeel, en er is aandacht voor PEER-support.

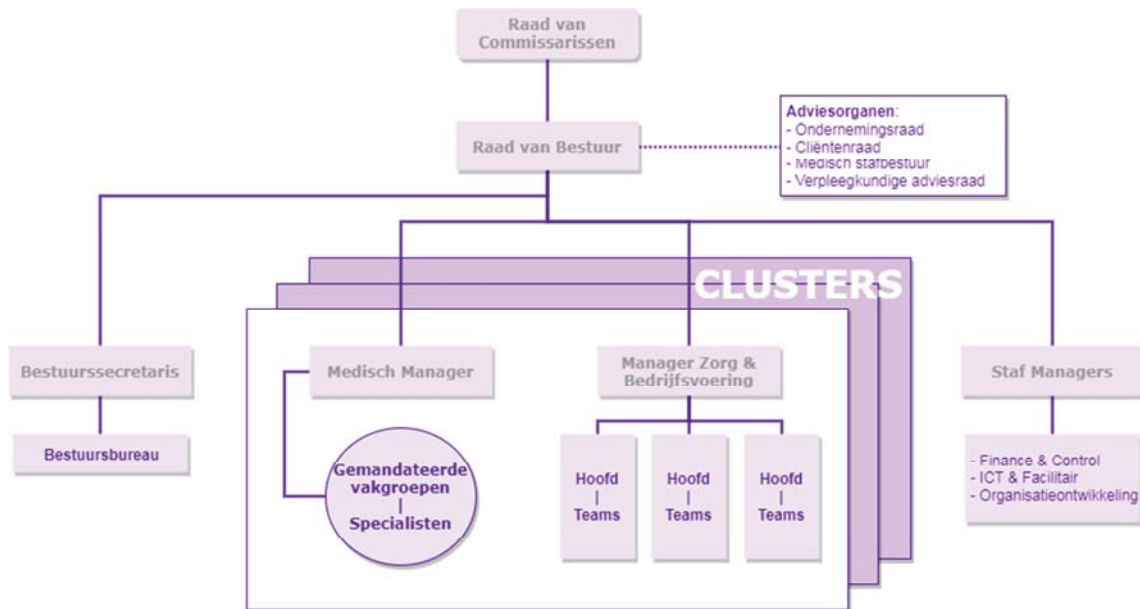
KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Organogram

2 Ontwikkelingen in de Zorg

Meer gezonde jaren voor inwoners van Noord- en Oost-Groningen. Ieder individu en de samenleving heeft een rol in het behouden en optimaliseren van vitaliteit en eigen regie. Toch is het dit waar het Ommelander Ziekenhuis een wezenlijke en actieve bijdrage aan wil leveren: ondersteunen in gezond en vitaal worden en blijven. Dit willen we doen samen met gemeenten, andere zorgaanbieders en in gesprekken met patiënten en hun sociale netwerk. We willen samen mogelijk maken dat mensen lang thuis kunnen wonen en dat het verlenen van de juiste zorg op de juiste plek wordt georganiseerd rond de cliënt/patiënt. Dat willen we doen vanuit het burgerperspectief en in samenwerking met anderen om duurdere zorgvormen te voorkomen.

Veranderende vraag

Tegelijkertijd zien we de vraag van cliënten/patiënten in een krimpende, vergrijzende omgeving veranderen. Zowel kwantitatief (minder bewoners, meer ouderen en minder kinderen) als kwalitatief (meer chronische aandoeningen en multimorbiditeit). Gezondheid en daarmee de vraag naar zorg wordt steeds meer beïnvloed door onzekerheid over woonveiligheid en sociaal-economische problemen. De kwetsbaarheid van inwoners, maar ook van ons (toekomstig) personeel, neemt toe. De ziekenhuiszorg verandert daarmee ook; patiënten, zorgaanbieders en zorgverzekeraars zoeken naar zorg die het verschil weet te maken. Het Ommelander Ziekenhuis neemt deel aan vernieuwende regio-initiatieven, om de sterke groei in zorgkosten te beheersen en kwaliteit/waarde toe te voegen voor de inwoners/patiënten. Hoe kunnen we van het ziekenhuis een plek maken waar alles draait om de keuzes die mensen maken aangaande hun leven. En dus hun gezondheid. Zodat we kwalen kunnen voorkómen, in plaats van dat we ze moeten genezen. En hoe kunnen we daarnaast meer inzetten op preventie, digitalisering en het anders organiseren van zorg: kleinschaliger en dichterbij (t)huis, zodat mensen langer in hun eigen omgeving gezond ouder kunnen worden.

Samenwerking in de eerste lijn

Onze zorg werd in 2019 geleverd vanuit de ziekenhuislocatie Scheemda, Servicepunten Delfzijl en Veendam en Transitiepunt UMCG. Intensieve samenwerking vond plaats met de Groninger Huisartsen Coöperatie (GHC), huisartsengroepen (HAGRO's) uit het adherentiegebied, Medisch Centrum Hoogezand-Sappemeer en huisartsenpraktijken. In het kader van ketenzorg voor aandoeningen zoals boezemfibrilleren en astma/COPD werd deelgenomen aan

Ook werd er gestart met consultatie op afstand voor huisartsen vanuit de Groninger Huisartsen Coöperatie. Dit om kwalitatief goede adviezen te geven en verwijzingen te verminderen in het kader van zinnige zorg.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.
28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

HartNet Noord-Nederland

HartNet Noord-Nederland heeft als uitgangspunt dat patiënten die hartzorg nodig hebben, worden behandeld bij de huisarts wanneer dat kan. Patiënten worden doorverwezen naar het voor de patiënt dichtstbijzijnde ziekenhuis – het Ommelander Ziekenhuis, Martini Ziekenhuis Groningen of het Wilhelmina Ziekenhuis Assen - wanneer dat moet, en gaan enkel patiënten die hartzorg nodig hebben naar het UMCG wanneer er een hartoperatie of andere zeer complexe hartzorg nodig is. Treant Zorggroep is later aangesloten bij dit concept.

In 2019 zijn er verschillende zorgpaden operationeel geworden. Daar waar het kan, zullen patiënten na behandeling worden terugverwezen naar de cardioloog in de regionale ziekenhuizen of de huisarts. Binnen HartNet spreken cardiologen van de deelnemende ziekenhuizen samen met de huisartsen af welke zorg waar plaatsvindt. Hiervoor ontwikkelen ze samen met patiënten regionale zorgpaden voor alle grote groepen hart- en vaatziekten. De samenwerking heeft als doel om op iedere plek dezelfde optimale zorg te kunnen bieden.

Nefrologie

Het Ommelander Ziekenhuis, het UMCG en het Dialyse Centrum Groningen (DCG) hebben de zorg voor nierpatiënten meer en meer gecentraliseerd in het Ommelander Ziekenhuis in 2019. Een groot voordeel voor de patiënten is dat zij de benodigde zorg dichtbij huis kunnen krijgen. Dit geldt voor zowel voor de algemene nefrologie, post- transplantatiezorg en in 2020 ook voor de patiënten met nierfalen. Met deze samenwerking komt de nefrologische zorg dicht bij de patiënt.

LEEFH

In 2019 is het Ommelander Ziekenhuis een regionaal LEEFH (familiaire hypercholesterolemie) centrum geworden. Dit is de enige locatie in Noord-Nederland. In een regionaal LEEFH-centrum, of FH-expertisecentrum, kan iedereen (en zijn/haar familie) terecht met het vermoeden van familiale hypercholesterolemie. De FH-consulent van het ziekenhuis zal samen met een medisch specialist de diagnose, het DNA-onderzoek, de eventuele behandeling en het familieonderzoek coördineren.

Digitalisering

Het ziekenhuis heeft de ambitie om richting de toekomst meer in te zetten op digitale middelen om hiermee de zorg dichtbij de patiënt te houden en de zelfregie van de patiënt te vergroten. Het verder uitbreiden van de mogelijkheden van Mijn Ommelander (digitaal patiëntenportaal) is hier onderdeel van. Zo willen we binnen Mijn Ommelander vragenlijsten (preoperatief spreekuur) digitaal aanbieden. Patiënten kunnen deze thuis invullen op een moment dat het hen schikt; het formulier wordt direct gekoppeld aan het Elektronisch Patiënten Dossier (EPD). Dit betekent efficiëntere consulttijd, beter voorbereide zorgverleners en een korter zorgtraject. Daarnaast willen wij starten met e-consult tussen zorgverlener en patiënt; binnen een zorgtraject kan hiermee laagdrempelig berichtenuitwisseling plaatsvinden. Hierdoor hoeft een patiënt minder vaak op consult te komen en wordt het telefonisch consult/contact verminderd.

Ouder & Kind Zorg

Na de sluiting van de klinische verloskunde en kindergeneeskunde najaar 2018 in Stadskanaal (Treant Zorggroep, locatie Refaja) is het aantal bevallingen en daarmee pasgeborenen (neonaten) in het Ommelander Ziekenhuis fors toegenomen. Om de kwaliteit te garanderen hebben wij de visie dat moeder en neonaat altijd bij elkaar op de kamer liggen, los moeten laten en worden de zieke neonaten op de kinderverpleegafdeling behandeld. Voor 2020 handhaven wij dit beleid. Streven wordt in de toekomst weer de zorg zo in te kunnen richten dat de zieke pasgeborenen weer bij de moeder op de afdeling behandeld kunnen worden.

Acute Intensieve Zorg

Afgelopen jaar is de patiëntenstroom richting de Spoedeisende Hulp (SEH) toegenomen. Dit komt deels door de sluiting van de huisartsenpost in Hoogezand per 1 april 2019, met preferentiële patiëntenstroom richting Ommelander Ziekenhuis vanuit die regio.

Vanaf 6 januari 2020 is daarnaast de ziekenhuislocatie van Treant Zorggroep, Refaja in Stadskanaal, in een weekziekenhuis met basisspoedpost veranderd. Vanaf oktober 2019 vindt binnen 'Zorg voor de regio' wekelijks overleg en afstemming plaats met de omliggende ziekenhuizen, huisartsenposten, ambulancezorg en verzekeraars regio Groningen en Drenthe om deze transitie zo soepel mogelijk te laten verlopen. Hierop werd in het Ommelander Ziekenhuis geanticipeerd door de kamers die de huisartsenpost gebruikte te veranderen in kwalitatieve kamers voor de Spoedeisende Hulp met bewaking. De huisartsenpost maakt sinds 6 januari 2020 gebruik van kamers op de poli kindergeneeskunde. In 2020 wordt verder uitgewerkt hoe de definitieve huisvesting van de huisartsenpost eruit zal zien. Tevens is meer verpleging aangenomen op het aantal bedden op de Acute Opname Afdeling (AOA) als in de kliniek uit te breiden. Dit om de verwachte toename van de patiëntenstroom op te vangen. Tevens is per 2 januari 2020 tijdens

kantoor tijden de Traumatologie poli uitgebreid om de acute kleine traumata op te vangen en op deze manier de patiëntenstroom naar de Spoedeisende Hulp te verminderen. In 2019 werd een spoedeisende hulp arts vervangen door een internist acute geneeskunde. Tevens vindt er inzet van de intensivisten op de Spoedeisende Hulp plaats. Deze combinatie heeft mede geleid tot minder time-outs op de Spoedeisende Hulp.

3 Kwaliteitsontwikkeling

NIAZ-accreditatie

2019 was het jaar van het behalen van de NIAZ-accreditatie, gebaseerd op de Qmentum-normensets. In december 2018 heeft de accreditatie-audit plaatsgevonden waarbij alle normensets zoals hieronder staan vernoemd zijn getoetst:

1. Ambulante zorg;
2. Diagnostische beeldvorming;
3. Governance;
4. Infectiepreventie;
5. Kritieke zorg;
6. Leiderschap;
7. Medicatiebeheer;
8. Medisch-niet chirurgische zorg;
9. Oncologische zorg;
10. Peri-operatieve zorg en invasieve procedures;
11. Spoedeisende hulp;
12. Transfusiediensten;
13. Verloskundige zorg;
14. Voorbereid zijn op noodsituaties en rampen.

Na een aanvullende toetsing in juni 2019, heeft het NIAZ in juli 2019 de accreditatie toegekend aan het Ommelander Ziekenhuis.

Interne toetsingen

In 2019 hebben diverse interne toetsingen plaatsgevonden. Hieronder vallen interne audits, traceraudits (zowel patiënten- als systeemtracers), veiligheidsronden, korte checks op de afdeling en bijvoorbeeld informatieve e-learning trainingen.

Interne toetsing	
Plastische chirurgie, Tissue Expanders en implantaten	
Patiënt met slaapapnoe (OSAS)	
Opvang na schokkende gebeurtenis	
Lab aanvragen, procesaudit	
Acute patiënt naar SEH en/of AOA	
Intensive care, patiënttracer	
Overdracht middels SBAR	
Antimicrobieel beleid	
Valpreventie beleid	
Decubitus preventie en behandeling	
Stralingsrisico bij opgenomen patiënt (nucleair onderzoek)	
TOP	
Bestellen en registratie heup of knieprothese, tracer	
Medische gassen met als focus zuurstofcilinders	
SIT en reanimatie, proces	 KPMG Audit
Zuigelingenflles op afdeling 1A	Document waarop ons rapport
Zuigelingenflles op afdeling 2A	1701219/20X00170739AVN d.d.
Bevoorrading logistiek proces	28 mei 2020
Vrijheidsbeperkende interventies	(mede) betrekking heeft. KPMG Accountants N.V.

Pijn, postoperatief, registratie en consultatie
Pijn, pijnbestrijding tijdens bevalling / EDC bij obstetrie
Bloedtransfusie, patiënttracer
Medicatie VIR 's, opiaten, hoogrisico, heparinen en elektrolyten
Klaarmaken en toedienen parenteralia, parenteralia op operatiecomplex
Lasergebruik op poli chirurgie, oogheelkunde en OK
Afval : gevaarlijke stoffen
Informatiebeveiliging / privacy
Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
PA materiaal, logistiek
Thuismedicatie
Massaal bloedverlies
Afval: logistiek en beheer
Overdracht middels SBAR her-audit
Niet WMO onderzoek OSAS studie
Overdracht naar VVT (Toetsingskader)

Bron: iProva, module iTask: meldingen interne toetsingen 2019

Governance en risicomanagement

Governancecode 2017

Het Ommelander Ziekenhuis Groningen onderschrijft het belang van *good governance* en hanteert in dat kader de zorgbrede Governancecode 2017. Specifieke aandachtsgebieden die van belang zijn voor de organisatie en medewerkers zijn vertaald naar regelingen en procedures.

Gedragcode en klachtenregeling

Het Ommelander Ziekenhuis beschikt over een gedragscode ("Gewoon Goed Doen"), een gedragscode informatie beveiliging, internet en e-mailgebruik en een klachtregeling volgens de wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). Het beschikt daarnaast over een klokkenluidersregeling, een regeling/commissie ongewenste omgangsvormen, een individuele klachtencommissie personeel, en er is aandacht voor PEER-support.

De afspraken die in de diverse gedragscodes staan beschreven, zijn bedoeld om iedereen die bij het Ommelander Ziekenhuis werkt houvast te bieden in zijn werk en kaders te geven voor gewenste omgangsvormen en integriteit.

De gedragscode informatiebeveiliging is opgesteld om misbruik van vertrouwelijke informatie en het ontstaan van conflicten tussen het zakelijk belang en privébelangen van betrokkenen te voorkomen.

In de gedragscode zijn richtlijnen opgenomen die betrekking hebben op het:

- Omgaan met gegevens van zowel patiënten als medewerker en het Ommelander Ziekenhuis;
- Omgaan met (communicatie)middelen (bijvoorbeeld brief, e-mail, fax en telefoon).

Risicomanagement

Het Ommelander Ziekenhuis beschikt over een risicobeheersingssysteem. Op operationeel en tactisch niveau worden risico's besproken en opgepakt door leidinggevenden en de kwaliteitsadviseur. Waar mogelijk zijn adequate beheersmaatregelen ingericht, en voor overige (of rest-) risico's geldt dat deze risico's onder verantwoordelijkheid van het managementteam vallen.

De focus in 2019 van het management en de raad van bestuur lag op de volgende gedefinieerde risico's (top 4):

1. De financiële situatie van het Ommelander Ziekenhuis is een topprioriteit risicocategorie (bij)gestuurd wordt. Organisatorisch worden herstelplannen geïmplementeerd welke moeten leiden tot een betere financiële situatie en behoud van continuïteit. Zowel het bestuur als de RvC hebben vertrouwen in de uitvoering van de herstelplannen. Mochten deze herstelplannen niet tot het beoogde resultaat leiden, dan ontstaat er mogelijk een aanleiding tot bijzondere waardevermindering.

KPMG
 4-PM-19/20X00170739AVN d.d.
 28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
 KPMG Accountants N.V.

2. Imago risico en daaraan gerelateerd de consequentie van omzetsdaling. Productieontwikkeling, wachtlijsten, maar vooral ook trends in ervaringenkaarten en klachten worden bijgehouden en gerapporteerd. Zo kunnen deze geverifieerd worden en vindt bijsturing plaats waar dat nodig en mogelijk is. Over het verslagjaar zijn er geen bijzonderheden t.a.v. dit risico benoemd.
3. Uitval van ICT waardoor patiëntgegevens niet beschikbaar zijn of data lekken. De afdeling ICT meet concreet haar prestaties op het gebied van beschikbaarheid en voldoen aan normenkader informatiebeveiliging en informeert hierover periodiek het management. Over het verslagjaar zijn er geen bijzonderheden t.a.v. dit risico benoemd.
4. Risico op onvoldoende gekwantificeerd en gekwalificeerd personeel. Het Ommelander Ziekenhuis heeft te maken met een functiegebouw met veelal schaarse beroepen, daarnaast is er een hoog ziekteverzuim. Dit zijn actuele thema's waar aandacht voor is binnen het ziekenhuis. Rondom schaarse beroepen wordt er regionaal opgetrokken met omliggende ziekenhuizen met bijvoorbeeld de campagne "Zorg voor het Noorden".

Naast deze risico's zijn er nog andere risico's te benoemen zoals ontwikkelingen op het gebied van marktwerking, het afnemen van garanties door de overheid, veiligheid voor medewerkers en patiënten, technologische ontwikkelingen etc. Om deze en andere mogelijke risico's te beheersen wordt er periodiek naar het risicoprofiel van de organisatie gekeken en worden risico's geëvalueerd. Waar een risico significant groter wordt, zal deze een hogere prioriteit en meer aandacht krijgen. Geprioriteerde risico's worden periodiek geanalyseerd en aan de hand van een verbeter- en bijsturingplan gemonitord. De komende jaren zal het Ommelander Ziekenhuis het risicobeheersingssysteem verder doorontwikkelen.

Impact Coronavirus (COVID-19)

Afhankelijk van de duur van de coronacrisis zal een grotere achterstand ontstaan in de reguliere patiëntenzorg, en onderzoek en onderwijs. Op het moment dat het virus landelijk onder controle is, is een inschatting te maken van de totale achterstand en de wijze waarop dit kan worden ingelopen. Op dit moment is nog geen reële inschatting te maken van de extra kosten en het effect op de opbrengsten. Wel hebben de zorgverzekeraars en het ministerie toegezegd de ziekenhuizen in financieel opzicht te ondersteunen.

Prospectieve risico-inventarisatie

In 2019 hebben 76 prospectieve risico-inventarisaties (PRI's) plaatsgevonden. Waarvan 16 eerder uitgevoerde PRI's geëvalueerd zijn. Voorbeelden van PRI's die zijn uitgevoerd: PRI operatief / logistiek proces, PRI immunotherapie, evaluatie PRI evaluatie kennisbank.

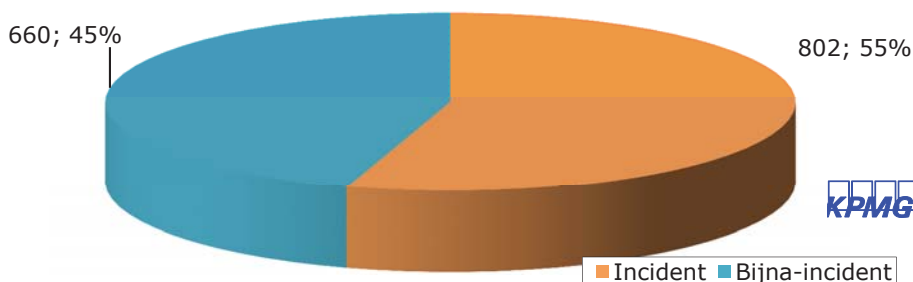
Bron: iProva, module 'Risico's: Risico analyses (FMEA)'

Patiëntveiligheid

Veilig incidenten melden (VIM en TEL-VIM)

Het Ommelander Ziekenhuis heeft 23 VIM-teams die op zorgafdelingen en ondersteunende afdelingen actief zijn. Alle meldingen worden binnen de decentrale VIM-groepen behandeld. Zij zijn verantwoordelijk voor het onderzoek naar en de afhandeling van incidenten waarvan hun afdeling eigenaar is. Alle medewerkers van het Ommelander Ziekenhuis kunnen incidenten melden. De meldingen zijn onderverdeeld in VIM-meldingen en TEL-VIM-meldingen. TEL-VIM-meldingen vinden specifiek op een bepaalde afdeling plaats of op een onderwerp. Deze meldingen worden niet per melding geanalyseerd en afgehandeld, maar worden per periode geteld (vandaar de naam TEL-VIM) en worden daarna met meerdere meldingen tegelijk geanalyseerd.

VIM; taartdiagram VIM-meldingen incident / bijna incident

Bron: iProva, module 'iTask: meldingen'

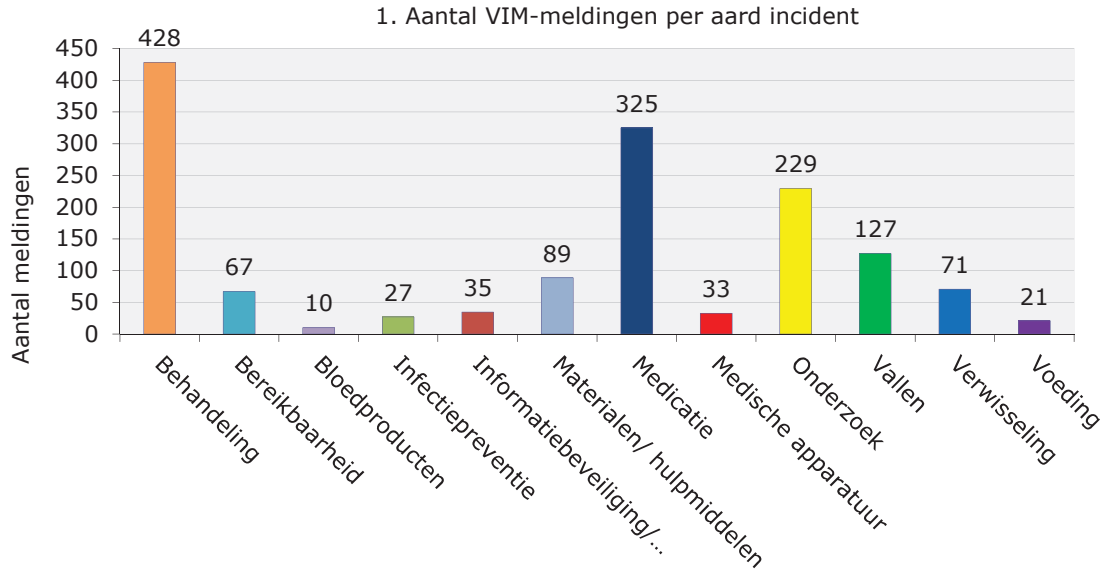
KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.
28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

In 2019 werden in totaal 1462 VIM-meldingen gedaan. In bovenstaand taartdiagram is de verdeling gemaakt tussen 'bijna-incidenten' en 'incidenten'.

Bij *ernstig incident* meldingen adviseert de centrale VIM-commissie en/of neemt zo nodig de afhandeling over.

De volgende tabel is een weergave van de onderwerpen waarop de meldingen in 2019 betrekking hadden.

Bron: iProva, module 'iTask: meldingen'

De decentrale VIM-commissies en de centrale VIM-commissie maken PRISMA analyses naar aanleiding van VIM-meldingen. In 2019 zijn er 17 analyses uitgevoerd (bron: iProva, module rapportage).

Met TEL-VIM worden relatief kleine procesafwijkingen zonder schade eenvoudig en snel per afdeling in categorieën gemeld. Hierdoor is de frequentie per faalwijze zichtbaar, en kan het VIM-team hierop verbeteringen doorvoeren. Er zijn verschillende TEL-VIM in gebruik.

TEL-VIM	Aantal
TEL-VIM Apotheek	33
TEL-VIM BRMO/ MRSA	107
TEL-VIM KCC	10
TEL-VIM Steriele medische hulpmiddelen	76
TEL-VIM AOA	21
TEL-VIM SEH	54
TEL-VIM foutieve reanimatie oproep	59

Bron: iProva, module 'iTask: meldingen'

Calamiteiten

De raad van bestuur heeft naar aanleiding van meldingen van (mogelijke) calamiteiten 8 onderzoeksvragen neergelegd bij de interne onderzoekscommissie. Er zijn vervolgens 7 (mogelijke) calamiteiten gemeld bij het Meldpunt IGJ.

Na onderzoek heeft de interne onderzoekscommissie geoordeeld dat er, volgens de definitie van de Wkkgz, in 1 geval geen sprake was van een calamiteit en in 6 gevallen wel.

Bron: iProva, module 'rapportage'.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

1701219/20X00170739AVN d.d.

van de
28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg (LBZ)

De medische registratie genereert maandelijks gegevens waar jaarlijks de resultaten van de kwaliteitsindicatoren sterftcijfers/Hospital Standardized Mortality Ratio (HSMR), Onverwacht Lange Opnameduur (OLO) en heropname uit voortvloeien. Deze worden jaarlijks gepubliceerd door

Dutch Hospital Data (DHD), namens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), in het zogenaamde *LBZ (Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg)* rapport. In juni (definitieve OLO en heropnames) en september (definitieve HSMR) 2019 hebben alle ziekenhuizen de resultaten over het jaar 2018 ontvangen.

Sterftcijfers/HSMR (bron: HSMR rapport 2018, gepubliceerd september 2019)

De HSMR is een verhouding tussen het aantal patiënten dat verwacht wordt te overlijden in het ziekenhuis en het werkelijk aantal overleden patiënten (klinische opnames). De HSMR wordt berekend op basis van de zogenaamde SMR's (Standardized Mortality Ratio). De SMR geeft voor een bepaalde diagnosegroep de verhouding aan tussen de werkelijke (waargenomen) sterfte en de verwachte sterfte. Een HSMR (H=Hospital) onder de 100 geeft aan dat in een ziekenhuis minder patiënten overlijden dan op basis van het Nederlandse gemiddelde mag worden verwacht. In onderstaande tabel staan de sterftcijfers van het Ommelander Ziekenhuis over 2018 en het gemiddelde over de jaren 2016 - 2018. Zie ook: <https://www.ommelanderziekenhuis.nl/onze-zorg/kwaliteit-van-onze-zorg/sterftcijfers-hsmr-en-smr/>

	Werkelijke sterfte	Verwachte sterfte	HSMR
2018	219	215	102
2016 - 2018	615	672	92

Onverwacht Lange Opnameduur (OLO)

De indicator OLO geeft het percentage klinisch opgenomen patiënten met een onverwacht lange opnameduur weer. Hieronder wordt een opnameduur verstaan die minimaal 50% langer is dan verwacht. Het Ommelander Ziekenhuis had in 2018 een resultaat van 14,7% (ten opzichte van 14,9% landelijk), niet significant afwijkend van het landelijk gemiddelde (*bron: LBZ rapport 2018, gepubliceerd mei 2019*).

Heropnameratio

Een heropname is gedefinieerd als een klinische opname binnen 30 dagen na de ontslagdatum van de klinische indexopname van de patiënt. Hierbij wordt het werkelijke aantal heropnamen van een ziekenhuis afgezet tegen het verwachte aantal heropnamen dat berekend is aan de hand van de landelijke cijfers. Het Ommelander Ziekenhuis behaalde in 2018 wederom een mooi resultaat van 77, dit is significant lager dan het landelijk van 93 (*bron: LBZ rapport 2018, gepubliceerd mei 2019*).

Informatiebeveiliging

In 2019 zijn in totaal 4 meldingen gedaan van een datalek bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Wederom is er in 2019 veel aandacht besteed aan nieuwe wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en gegevensuitwisseling in de zorg. Door de toenemende dreiging van cybercrime zijn extra maatregelen genomen om incidenten te voorkomen.

DSMH/DSRD

De DSMH (Deskundige Steriele Medische Hulpmiddelen) heeft veel deskundigheid geleverd met betrekking tot de inrichting van het nieuwe magazijn bij Logistiek Centrum Eemspoort (LCE). In 2019 zijn in totaal 10 audits uitgevoerd op basis van de richtlijn steriliseren en steriliteit.

In 2019 is er een nieuwe versie uitgebracht van het kwaliteitshandboek reiniging en desinfectie flexibele endoscopen, hierin zijn de vigerende wet- en regelgeving, normen en richtlijnen opgenomen. Om de kwaliteit van het reinigings- en desinfectieproces te toetsen/borgen heeft de DSRD (Deskundige Scopen Reiniging en Desinfectie) in 2019 vier keer de resultaten van metingen, testen en controles geëvalueerd met betrokken functionarissen. Tevens zijn de afdelingen reiniging & desinfectie, endoscopie en techniek & onderhoud geauditeerd.

Infectiepreventie

In 2019 heeft de nadruk voor de infectiepreventie gelegen op het inrichten van een vernieuwend infectiebeleid, dat past bij de nieuwe locatie van het Ommelander Ziekenhuis in Scheerdinge. Het is passend is bij een visie waarbij de deskundigen minder uitvoerend en meer adviseur zijn. Hulpmiddelen hierbij zijn geweest: het opstellen van risicoprofielen voor de organisatie en de

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(gede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

afdelingen aan de hand van de eisen van IGJ en richtlijnen VHIG (de vereniging voor hygiëne en infectiepreventie in de gezondheidszorg), het opstellen van een handboek en het herinrichten van een infectiecommissie. De NIAZ-accreditatie in juni 2019 was zeer lovend en verwachtingsvol ten aanzien van de verdere uitrol van deze nieuwe opzet en visie.

4. Patiëntwaardering

Het Ommelander Ziekenhuis nodigt patiënten actief uit om hun ervaringen, klachten, complimenten of tips kenbaar te maken. Patiënten wordt aangeraden hun ervaring direct te delen met de betrokken persoon of afdeling. Veel klachten worden op deze manier besproken en opgelost.

Daarnaast kunnen patiënten hun ervaring ook nog kenbaar maken door:

- een ervaringenkaart in te vullen
- een klacht (persoonlijk, telefonisch of schriftelijk) in te dienen bij de ombudsfunctionaris

Ervaringenkaarten

Overall in het ziekenhuis liggen ervaringenkaarten op zichtbare plekken en worden ervaringenkaarten meegegeven aan patiënten bij ontslag. Zo kunnen patiënten eenvoudig hun ervaringen delen. De verkregen ervaringen worden gedeeld met het hoofd en de teamleider van de betreffende afdeling die vervolgens zorgen voor een correcte afhandeling. Desgewenst is er contact met de patiënt. De patiëntenervaringen worden altijd intern met betrokken medewerkers en in het reguliere werkoverleg besproken. Patiënten stellen het zeer op prijs als ze teruggebeld worden na het invullen van een ervaringenkaart en in de meeste gevallen is de melding naar tevredenheid afgehandeld. Vanaf eind februari 2020 kunnen bezoekers hun ervaring ook digitaal delen door de ervaringenkaart online in te vullen. Naast service en gemak voor de patiënt is dit natuurlijk ook goed voor het milieu.

In 2019 zijn in totaal 2795 kaarten geretourneerd. Op basis hiervan zijn 193 actiepunten uitgezet. Deze hebben betrekking op:

- organisatie (wachtlijden, planning en coördinatie)
- informatieverstrekking (onvolledig)
- voorzieningen (parkeren)

Daarnaast is er in 2019 een doorlopend patiënttevredenheidsonderzoek op de Spoedeisende Hulp uitgevoerd. 232 mensen hebben de vragenlijst ingevuld met een gemiddeld rapportcijfer van 8,5.

Ombudsfunctionaris

Patiënten die ontevreden zijn over de zorg- en/of dienstverlening van het Ommelander Ziekenhuis kunnen een klacht (laten) indienen bij de ombudsfunctionaris. De klachtafhandeling gebeurt in de regel door bemiddeling. De ombudsfunctionaris streeft naar het oplossen van de klacht en naar herstel van de behandelrelatie. Waar mogelijk wordt aangegeven of de klachtbemiddeling aanleiding geeft tot bepaalde kwaliteitverbeterende maatregelen. De ombudsfunctionaris is onpartijdig, onbevooroordeeld en heeft een geheimhoudingsplicht.

In 2019 was er sprake van 375 personen die betrokken waren bij een melding. In deze periode werden 611 klachten gemeld. Zeven meldingen werden na onderzoek niet ontvankelijk verklaard. In het merendeel van de gevallen omdat de klacht geen melding van of namens een patiënt betrof. Een ander deel had geen betrekking op het Ommelander Ziekenhuis.

In 2019 is er negen keer een beroep op de ombudsfunctionaris gedaan naar aanleiding van een mogelijke calamiteit. Tijdens het vervolg- /calamiteitenonderzoek was de ombudsfunctionaris voor de patiënt en diens naasten/nabestaanden het aanspreekpunt (*disclosure coach*). In alle gevallen werd de uitkomst van het onderzoek door de ombudsfunctionaris met de betrokkenen besproken.

Als een klager niet wil dat de ombudsfunctionaris de klacht met de betrokken medewerker bespreekt, wordt de klacht uitsluitend geregistreerd en wel als 'melding zonder actie'. In 2019 kwam dit bij 91 van de 611 klachten voor. Redenen voor een 'melding zonder actie' waren onder meer: het anoniem willen blijven, alleen melding ten behoeve van kwaliteitsverbetering, het zelf in gesprek gaan, angst voor negatieve consequenties, geen toestemming van de patiënt en de keuze voor een ander traject.

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

In 2019 zijn vijf complimenten gemeld bij de ombudsfunctionaris. De complimenten waren gericht aan de afdelingen Endoscopie, Radiologie, Dermatologie in het algemeen en aan een verpleegkundige van de afdeling Acute Opname Afdeling in het bijzonder.

Wat betreft de wijze van binnenkomst van de klachten heeft 23% van de klagers de klacht via het spreekuur (telefonisch of persoonlijk) kenbaar gemaakt.

Het merendeel van de meldingen in 2019 is via bemiddeling afgehandeld. De raad van bestuur heeft vijf keer een beroep gedaan op de klachtenonderzoekscommissie.

In 2019 is bij 275 klagers navraag gedaan over / een inschatting gemaakt van de tevredenheid over (de uitkomst van) de bemiddeling. In vergelijking met 2018 is het percentage klagers dat tevreden is over de uitkomst (+ en ±) met 6% toegenomen. Het percentage klagers dat tevreden is over de bemiddeling is gelijk gebleven.

2019	Tevredenheid uitkomst		Tevredenheid bemiddeling	
+	194	71%	256	93%
±	56	20%	13	5%
-	25	9%	6	2%
Totaal	275	100%	275	100%

5 Patiëntenparticipatie

Patiëntenpanel

Ons patiëntenpanel bestond in 2019 uit 96 leden. Het jaar stond vooral in het teken van het toevoegen van zorginformatiebouwenstenen uit het VIPP-programma (Versnellingsprogramma Informatie uitwisseling Patiënt en Professional) en de doorontwikkeling van het patiëntenportaal Mijn Ommelander. Hiervoor is gebruik gemaakt van een klankbordgroep van ongeveer 10 leden van het patiëntenpanel waarmee maandelijks werd overlegd. Deze leden reageerden op een oproep om mee te denken over de invulling en uitstraling van het vernieuwde portaal. In 2020 wordt een frisse start gemaakt met patiëntenparticipatie in het algemeen en het patiëntenpanel in het bijzonder.

Mijn Ommelander / VIPP

In 2019 hebben we het VIPP-programma dat is ontwikkeld door de NVZ, in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), nagenoeg afgerond.

Het VIPP-programma heeft de volgende modules:

- A1: zorginstellingen kunnen minimaal een download van medische gegevens bieden (afgerond in juni 2018)
- A2: iedere zorginstelling heeft een beveiligd patiëntenportaal en/of link naar een PGO (persoonlijke gezondheidsomgeving), waarin de zorginstelling gestandaardiseerde medische gegevens voor de patiënt kan uploaden (behaald op 13 december 2019);
- B1: iedere zorginstelling kan een actueel overzicht van medicatie bieden als onderdeel van het medicatieproces in klinische en poliklinische setting (behaald in januari 2019);
- B2: iedere zorginstelling kan medicatievoorschriften digitaal aanbieden als vooraankondiging en/of recept. Iedere zorginstelling kan digitaal gestandaardiseerd actueel medicatieoverzicht aan de patiënt verstrekken bij ontslag volgens de geldende medicatierichtlijnen (tot op heden nog niet behaald).

Hiermee hebben we bereikt dat een patiënt te allen tijde toegang heeft tot zijn/haar medisch dossier. Daarnaast zijn er in het EPD zorginformatiebouwenstenen geïmplementeerd waardoor zorgverleners op deze onderdelen standaard en uniform registreren en deze informatie voor de toekomst ook uitwisselbaar is met andere ziekenhuizen of PGO's.

KPMG Audit

In 2019 heeft er een doorontwikkeling van het patiëntenportaal Mijn Ommelander plaatsgevonden. Met het VIPP-programma als aanjager is er nieuwe gestandaardiseerde informatie ZIB's

(zorginformatiebouwenstenen) beschikbaar voor de patiënt op het patiëntenportaal. De patiënt beschikt dus over meer informatie uit het medisch dossier. Dankzij een communicatie- en

Document waarop ons rapport

1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

marketingcampagne is het aantal geregistreerde gebruikers van Mijn Ommelander in 2019 gegroeid van 3.000 naar bijna 10.000. Daarnaast is in 2019 de Mijn Ommelander app voor Android en Apple gelanceerd. Op 13 december is het VIPP-traject succesvol afgerond met een positieve audit. Module B2 waarin digitaal en gestandaardiseerd actueel medicatieoverzicht aan de patiënt verstrekt kan worden bij ontslag, wordt in 2020 gerealiseerd.

Aan de gebruikersgroei is te zien dat er onder de patiënten van het Ommelander Ziekenhuis behoefte is aan meer inzage in medische gegevens. Met Mijn Ommelander als digitaal portaal voorziet het ziekenhuis in deze groeiende behoefte en in 2020 blijven we Mijn Ommelander ontwikkelen met nieuwe functionaliteiten.

Zorgkaart Nederland

Sinds het najaar van 2015 wijst het Ommelander Ziekenhuis patiënten actief op de mogelijkheid een waardering te plaatsen op Zorgkaart Nederland. Via dit online kanaal kunnen patiënten hun ervaring met ziekenhuizen openbaar delen. In 2019 is het Ommelander Ziekenhuis 31 keer gewaardeerd met een gemiddeld cijfer van 7,1.

6 Personele Ontwikkelingen

Nieuw bestuur

We hebben afscheid genomen van het oude bestuur en de nieuwe raad van bestuur is gestart. Op 1 juli 2019 is bestuursvoorzitter mevrouw Hennie Sanders gestart, op 1 januari 2020 is de heer Bas Wallis de Vries begonnen als lid raad van bestuur.

Herinrichting organisatie

Om in te spelen op huidige ontwikkelingen vindt er een herinrichting van de interne organisatie plaats. Doel is o.a. om een plattere, meer wendbare organisatie neer te zetten. Er komen drie medische zorgclusters in plaats van vier. Deze clusters worden aangestuurd via duaal management, door naast de medisch manager ook een manager zorg en bedrijfsvoering te benoemen. De staf wordt ingedeeld in drie stafclusters, namelijk Facilitair & ICT, Finance & Control en Organisatieontwikkeling. Deze worden aangestuurd door managers. De ondernemingsraad (OR) heeft ingestemd met de herinrichting en het vormgeven ervan in twee fasen. De eerste fase is in 2019 gestart en betreft het benoemen van alle managers. In fase 2 zullen deze nieuwe managers de rol krijgen van kwartiermaker en de opdracht om verder vorm te geven aan de zorg- en stafclusters. Het nieuwe organogram zal op 1 maart 2020 ingaan. De definitieve indeling van de clusters gaat in op 15 september 2020.

Nieuwe Arbodienst

In 2019 is besloten om het contract met onze arbodienst Verzuimweg per 1 januari 2020 op te zeggen. Er zijn eisen opgesteld voor de keuze van een nieuwe arbodienst. Vervolgens heeft een werkgroep bestaande uit hoofden, een delegatie van de OR en P&O gesproken met verschillende arbodiensten. Gekozen is voor Arbo Content als nieuwe arbodienst. Deze arbodienst maakt intensief gebruik van een casemanager, in combinatie met een bedrijfsarts. De casemanager doet de triage, oordeelt of de zieke medewerker naar de bedrijfsarts moet voor een medisch oordeel of niet. Er is een nauwe samenwerking tussen de casemanager en de bedrijfsarts. De casemanager is ook het contact voor de zieke medewerker, de leidinggevende en voor P&O. De insteek is dat deze andere werkwijze bijdraagt aan het verlagen van het ziekteverzuim.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Medewerkersonderzoek

In het voorjaar van 2019 is een medewerkersonderzoek uitgevoerd binnen het Ommelander Ziekenhuis door bureau Effectory/Employee Engagement te Amsterdam. Het responspercentage was 61,6%. Een samenvatting van de belangrijkste uitkomsten ziekenhuisbreed zijn als volgt:

Score: thema's

				Faciliteit	Medici	Staf	Zorg
Bevlogenheid	7,4	7,7	7,6	7,9	7,2	7,5	7,2
Betrokkenheid	7,2	8,0	7,4	7,8	7,2	8,1	6,8
Tevredenheid	6,8	7,1	7,2	7,3	6,6	7,3	6,5
Werkgeverschap	6,7	7,1	7,0	7,3	6,7	7,4	6,4
Klantgerichtheid	7,2	7,4	7,4	7,9	7,2	6,7	7,1
Sociale Veiligheid	7,0	7,2	7,1	7,4	7,3	7,4	6,8

Iedere afdeling/organisatie-eenheid heeft een rapport gekregen met de uitkomsten van de eigen afdeling. Per afdeling zijn de 3 belangrijkste positieve- en verbeterpunten, en acties geïdentificeerd.

Zorg voor het Noorden en regionale convenant afspraken

Zorg voor het Noorden is een netwerkorganisatie waar negen ziekenhuizen en drie ambulancediensten hun krachten bundelen om zorgprofessionals voor de toekomst te werven en te behouden. Ze hebben zich verenigd rondom het Masterplan schaarse beroepen. Vanuit dit overleg, dat zowel op het niveau van de managers van de betreffende afdelingen als op het management P&O-niveau wordt gevoerd, worden afspraken gemaakt over opleiden voor elkaar, het gezamenlijk voeren van een arbeidsmarktcampagne, het maken van afspraken over het opleiden in de keten en het afstemmen met de opleidingsinstituten over vorm en inhoud van het onderwijs.

Momenteel leiden wij gezamenlijk op voor de opleidingen Anesthesiemedewerker en Operatieassistent. In de toekomst zullen hier andere schaarse beroepen aan worden toegevoegd.

Het Capaciteitsorgaan FZO (Fonds Ziekenhuis Opleidingen) doet jaarlijks een uitvraag bij de ziekenhuizen om zo (landelijk) een beeld te krijgen van de tekorten of ruimte bij de diverse beroepsgroepen. Op basis hiervan worden de convenantafspraken gemaakt. Deze aantallen geven aan hoeveel een ziekenhuis qua schaarse beroepen dient op te leiden per jaar voor de regio.

Convenantafspraken Ommelander Ziekenhuis:

Anesthesiemedewerker	2
IC-verpleegkundige	3
Kinderverpleegkundige	4
Obstetrie-verpleegkundige	4
Oncologieverpleegkundige	4
Operatieassistenten	2
SEH-verpleegkundigen	4

Stagebureau

Sinds medio 2019 heeft het Ommelander Ziekenhuis een stagebureau (bevestigd door P&O). Het stagebureau coördineert alle stageaanvragen en fungeert als centraal aanspreekpunt tussen afdelingen en de aanvrager (onderwijsinstelling en/of student). In overleg met de afdelingen verzorgt het stagebureau de plaatsingen van stagiaires. Daarnaast is het stagebureau medeverantwoordelijk voor de overall begeleiding van stagiaires.

KPMG Audit
 Document waarop ons rapport
 1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
 KPMG Accountants N.V.

CZO Audit

Het CZO (College Zorg Opleidingen) houdt toezicht op de kwaliteit van zorgopleidingen. Het CZO toetst en accrediteert zorgopleidingen om de kwaliteit ervan te behouden en waar mogelijk te verbeteren. In het Ommelander Ziekenhuis zijn verschillende vervolgopleidingen erkend door het CZO.

Tijdens de audit op 13 december 2019 ging het specifiek om de volgende opleidingen:

- Obstetriverpleegkundige
- Kinderverpleegkundige
- Deskundige Infectiepreventie
- Oncologieverpleegkundige
- Sedatiepraktijkspecialist

In de voorbereidende fase zijn er voor desbetreffende opleidingen praktijkopleidingsboeken ontwikkeld/opgesteld. Er hebben tijdens de audit plenaire gesprekken plaatsgevonden met studenten, begeleiders en hoofden/teamleiders. De auditpanelleden hebben tevens de betrokken afdelingen/leerplaatsen bezocht.

De audit is goed verlopen en heeft tot een positief oordeel geleid met een aantal adviezen.

Kwaliteitspaspoort

Na een update is het Ommelander Ziekenhuis in de zomer van 2019 overgegaan op de nieuwe versie van het Kwaliteitspaspoort (bevoegd- en bekwaamheden personeel). Er is ondertussen hard gewerkt aan de inrichting van het Kwaliteitspaspoort. Cursussen, events, e-learning modules en vereisten per rol/functie worden steeds completer.

Kerngroepleden opleidingen

Sinds 1 november 2019 zijn er vier kerngroepleden opleidingen gestart voor elk acht uur per week. Het kerngroeplid vormt de schakel tussen de afdelingsopleidingen en het cluster als het gaat om leren en ontwikkelen. Hij/zij ondersteunt de leidinggevenden en medewerkers van het betreffende cluster in operationele zin ten aanzien van opleidingsvraagstukken en is samen met de adviseur opleidingen binnen het cluster het aanspreekpunt voor inhoudelijke en technische opleidingsvragen. Daarnaast worden afdeling overstijgende projecten opgepakt, zoals het oprichten van een vakdocenten-pool en het organiseren van vakgerichte scholingen.

Affiliatieziekenhuis

Sinds mei 2019 leiden wij als affiliatieziekenhuis tweedejaars masterstudenten geneeskunde op. Gemiddeld zijn dit zo'n twintig studenten per jaar. Deze M2 studenten lopen hier veertig weken hun senior coschappen, deze bestaan uit tien coschappen van elk vier weken bij telkens een ander specialisme; twee of drie van deze specialismen zullen buiten de deur plaatsvinden (huisartsenstage, psychiatrie en sociale stage). Tijdens de senior coschappen gaan de studenten aan de slag om hun kennis en vaardigheden uit te breiden en hebben ze meer mogelijkheden om zelfstandig onder supervisie van een arts te werken.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

7 Medezeggenschap

Vereniging Medische Staf

Medische Staf

De medisch specialisten in het Ommelander Ziekenhuis zijn verenigd in de Vereniging Medisch Specialististen (VMS). Alle leden zijn sinds 2015 in loondienst van het ziekenhuis. De vereniging telt zo'n 120 leden en wordt bestuurd door een vierhoofdig medisch stafbestuur (SB). Het SB heeft een duidelijke, onafhankelijke positie binnen het ziekenhuis. Het richt zich vanuit deze positie op overstijgende zaken die gelinkt zijn aan de zorg en/of die de medisch specialist direct of indirect aangaan. De vereniging kent naast het eigen bestuur ook eigen statuten. Het heeft een raamwerk voor de komende jaren. Een leidraad voor de medische staf is 'De Medisch Specialist 2025' opgesteld door de Federatie Medisch Specialisten (FMS). Hierin zijn waarden als medemenselijkheid, compassie en geneesplezier belangrijk. Het is gericht op zorgnetwerkgeneeskunde, betrokkenheid bij gezondheid en gedrag, kwaliteit van leven en 'voorstel in vernieuwing'. De nadruk ligt op professionalisering/leiderschap, kwaliteitsverbetering en geneesplezier.

Medisch Stafbestuur

Het SB zoekt proactief de verbinding met de raad van bestuur en verschillende gremia om zich goed te laten informeren over ontwikkelingen en samen te streven naar waar we voor staan: samen, de beste zorg, dichtbij. Er is regelmatig overleg met de raad van bestuur, de cliëntenraad (CR), de verpleegkundige adviesraad (VAR), de ombudsfunctionarissen, de arbodienst, de ondernemingsraad (OR) en de raad van commissarissen. Ook met collega-stafbesturen van ketenpartners vindt regelmatig overleg plaats.

In 2019 had het SB contact met de stafbesturen van het Wilhelmina Ziekenhuis Assen, de Treant Zorggroep en het Martini Ziekenhuis Groningen. In september 2019 heeft het stafbestuur een najaarsbijeenkomst georganiseerd voor huisartsen/verpleeghuisartsen/medisch specialisten.

Het SB heeft zitting in sleutelcommissies, zoals de Interne onderzoekscommissie, de commissie Infectiepreventie, de EPD-commissie, de stuurgroep Digitaal patiëntenplatform en de stuurgroep NIAZ. De leden van het SB gebruiken bij deze sleutelcommissies de PDCA cyclus (plan, do, check, act) om de kwaliteit te borgen en stappen te maken op de cultuurladder. Diverse specialisten zijn actief in vele andere commissies en zijn maandelijks in de gelegenheid deze activiteiten toe te lichten, reactie te vragen en mogelijke koerswijzigingen/bijstellingen af te stemmen tijdens de Algemene Leden Vergadering (ALV).

De taken van de Medisch Specialist Patiëntveiligheid (MSP) zijn opgegaan in het takenpakket van het SB.

Vanuit de aandachtsfunctionaris van het SB voor de verschillende vakgroepen is het SB betrokken bij visitaties door beroepsverenigingen, sollicitatieprocedures en introductie medisch specialist. Het SB is beheerder van het protocol 'disfunctioneren medisch specialist'. In 2019 heeft het bestuur samen met de medisch managers een scholing betreffende dit onderwerp gevolgd. Het SB heeft 2 keer dit protocol moeten volgen.

Het SB is nauw betrokken geweest bij het proces rondom de NIAZ-visitatie in juni 2019.

Scholing

Het verder ontwikkelen van de medisch specialist richting de toekomst met als doel 'de medisch professional in de lead', heeft geleid tot een scholingsprogramma dat hierop aansluit. Er is in 2016 een start gemaakt met het traject professioneel leiderschap en inmiddels zijn er vier 6-daagse trainingen georganiseerd. Tussen 2016-2020 hebben in totaal 60 medisch specialisten hieraan deelgenomen.

VAR

De verpleegkundige advies raad bevordert professionalisering van de verpleegkundigen werkzaam in het Ommelander Ziekenhuis. De VAR vormt de brug tussen de verpleegkundige professie en de raad van bestuur en geeft gevraagd en ongevraagd adviezen vanuit beroepsinhoudelijke optiek, om zo invloed te hebben op verpleegkundige ontwikkelingen, beleid en kwaliteit van zorg. De VAR heeft structureel overleg met de voorzitter van de raad van bestuur en de gremia binnen de organisatie. Gespreksonderwerpen van de VAR in 2019 waren onder andere MBO-HBO functiedifferentiatie, visie op verpleegkunde in het Ommelander Ziekenhuis, de Dag van de Verpleging, Shared Governance en zichtbaarheid van de VAR. Tevens is de VAR betrokken bij het opstellen van beleid, inspectiebezoeken en geven van adviezen over nieuwe verpleegkundige richtlijnen.

OR

Iedere onderneming die uit meer dan 50 werknemers bestaat is verplicht een ondernemingsraad (OR) in te stellen. Het ledenaantal van de OR is afhankelijk van de hoeveelheid werkzame medewerkers in een onderneming. Bij het Ommelander Ziekenhuis heeft de OR 15 zetels. De OR functioneert als gesprekspartner van de raad van bestuur over het beleid in de organisatie.

De OR:

- beslist mee over het personeelsbeleid
- adviseert over de bedrijfsvoering
- bevordert het werkoverleg en stimuleert goede arbeidsomstandigheden
- bespreekt tweemaal per jaar het algemene reilen en zeilen van de organisatie

Selectieprocedure

De OR heeft advies gegeven in de selectieprocedure van de voorzitter raad van bestuur en lid raad van bestuur in samenwerking met het Stafbestuur, de VAR en de CR.

Advies & Instemming

De OR heeft zich onder andere over onderstaande voorstellen gebogen en heeft advies gegeven over of instemming verleend met:

- Strategisch opleidingsplan
- Kledingreglement
- Herinrichting besturing
- Functiedifferentiatie
- Nieuwe arbodienst
- Bedrijfsfitness
- Opleidingsbegroting en -plan
- Vacatures personeel Treant

CR

De cliëntenraad van het Ommelander Ziekenhuis is voorstander van het harmoniemodel: 'het gezamenlijk belang staat voorop; er wordt vooral gestreefd naar een gezamenlijke oplossing. Het uitgangspunt daarbij is dat het gemeenschappelijk belang voldoende aanknopingspunten biedt om er samen uit te komen'. Dit model is voor een CR alleen werkbaar als er sprake is van een goed contact tussen de CR en met name de raad van bestuur. Dit was gedurende het afgelopen verslagjaar het geval. De raad van bestuur streeft ernaar om de CR steeds tijdig op de hoogte te houden van voor de CR relevante ontwikkelingen en om de onderwerpen die daarvoor in aanmerking komen tijdig voor te leggen voor advies. Omgekeerd heeft de CR een korte lijn naar de raad van bestuur om zaken aan de orde te stellen.

In 2019 heeft de CR driemaal een advies uitgebracht en eenmaal een ongevraagd advies. Indien en zolang de CR niet positief kan adviseren zal er, wanneer de verhoudingen goed zijn, nader overleg plaatsvinden, waarna normaal gesproken een oplossing wordt gevonden.

In het verslagjaar heeft de cliëntenraad positief geadviseerd over:

- niet actief meer deelnemen aan seniorvriendelijk keurmerk
- plan Besturing Ommelander Ziekenhuis 2019
- herinrichting bedrijfsvoering en medische clusters
- aanpassing verruiming bezoektijden

De CR heeft ongevraagd advies gegeven over:

- Vervoer patiënten tussen hoofdingang ziekenhuis en van en naar bushalte.

Met de raad van bestuur, leden van het managementteam en/of andere medewerkers van het Ommelander Ziekenhuis is gesproken over onder andere de volgende onderwerpen:

- vacatures voorzitter en lid raad van bestuur Ommelander Ziekenhuis
- verminderen aantal keurmerken
- vervoer patiënt tussen hoofdingang Ommelander Ziekenhuis en van en naar bushalte
- NIAZ-accreditatie
- invoering PEP (Patiënt Effect Paragraaf)
- functie Geestelijke verzorging
- herinrichting bedrijfsvoering / Visie strategie 2020-2025 voorbeschouwing 2019
- Servicepunt Delfzijl / gezondheidsplein Molenberg
- mindervaliden parkeerplaatsen Ommelander Ziekenhuis
- rookbeleid

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

- besturing Ommelander Ziekenhuis 2019
- patiëntparticipatie
- ontwikkelingen Treant Zorggroep
- staking d.d. 18-09-2019
- missie en visie CR

8 Samenwerking UMCG

Sinds december 2015 is het Ommelander Ziekenhuis een zelfstandige dochter binnen de holding van het UMCG. Het ziekenhuis wil de samenwerking, die al langer bestaat, uitbreiden en intensiveren onder het motto: 'Zorg op de juiste plaats'. Het programma kent een directe afstemming en coördinatie met het programma 'Transitie van zorg' in het UMCG. Het gaat er onder andere om dat medisch specialisten samen zorgpaden invullen, dat complexe behandelingen juist bij het UMCG en eenvoudiger vaak voorkomende behandelingen juist binnen het Ommelander Ziekenhuis plaatsvinden, waarbij bovenal de keuzevrijheid van de patiënt niet in het geding komt. De basis, een zelfstandige dochter zijn binnen de holding van het UMCG, is ook gericht op het handhaven en ontwikkelen van het zorgpalet en de kwaliteit binnen het Ommelander Ziekenhuis. Het is meer dan de daadwerkelijke transitie van zorg, want de samenwerking tussen het UMCG en het Ommelander Ziekenhuis heeft op meerdere terreinen resultaat.

Niet elk samenwerkingsinitiatief leidt tot een directe stijging van de basiszorg in het Ommelander Ziekenhuis, maar kan dus ook een kwalitatieve input hebben waardoor basiszorg behouden en/of verbeterd wordt. Ook kan het een bijdrage leveren aan het continueren van andere zaken zoals bijvoorbeeld opleiding en onderzoek vanuit het UMCG.

- **Chirurgie**

In verband met het vertrek van een vaatchirurg in het UMCG en de pensionering van een vaatchirurg in het Ommelander Ziekenhuis zijn er gezamenlijk twee nieuwe vaatchirurgen geworven. Met de komst van de twee vaatchirurgen in het Ommelander Ziekenhuis wordt er actief tweedelijns vaatchirurgische zorg uitgeplaatst van het UMCG naar het Ommelander Ziekenhuis.

Op het gebied van de schildklieroperaties wordt intensiever samengewerkt. De twee chirurgen van het UMCG die deze operaties uitvoeren zullen ook in het Ommelander Ziekenhuis deze ingreep, naast de chirurg van het Ommelander Ziekenhuis, gaan uitvoeren. Laagcomplexere schildklieroperaties worden uitgeplaatst van het UMCG naar het Ommelander Ziekenhuis.

- **Oncologie**

In het Ommelander Ziekenhuis zijn in 2019 voorbereidingen getroffen om vanaf 1 januari 2020 ook immunotherapie aan te bieden aan patiënten met longkanker. Het zorgpad voor immunotherapie in het Ommelander Ziekenhuis wordt in nauwe samenwerking en afstemming met het UMCG opgesteld. De patiënten hoeven dan voor deze therapie niet meer naar het UMCG verwezen te worden.

De vorming van het Oncologienetwerk Groningen-Drenthe is in 2019 gestart. Doelstelling is om gezamenlijk te komen tot een passende opzet van het Oncologienetwerk Groningen-Drenthe. Betrokken partijen bij dit project zijn ziekenhuizen, verzekeraars en Zorgbelang in Groningen en Drenthe.

- **MKA**

Twee MKA (mond-kaak-aangezicht)-chirurgen zijn in het eerste trimester gestart met de nieuwe praktijk in het Ommelander Ziekenhuis. Beide chirurgen zijn opgeleid in het UMCG.

- **Reumatologie**

De formatie reumatologie is weer op orde door de start op 1 juli van een in het UMCG opgeleide reumatoloog in het Ommelander Ziekenhuis. De reumatoloog gedetacheerd vanuit het UMCG naar het Ommelander Ziekenhuis kon daarmee terug naar het UMCG en daar een openstaande vacature vervullen.

Controlepatiënten in het UMCG met een tweedelijns zorgvraag uit het verzorgingsgebied van het Ommelander Ziekenhuis wordt aangeboden de behandeling dichterbij huis voort te zetten in Scheemda. De patiënten die kiezen voor een verdere behandeling dichterbij huis worden vervolgens door het UMCG verwezen naar het Ommelander Ziekenhuis.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

170121820X09170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

- **Beeldvormende techniek**

De samenwerking tussen de afdelingen radiologie is geïntensiveerd, zo is er een samenwerkingsovereenkomst interventieradiologie opgesteld. Door deze overeenkomst is continuïteit, 24/7, gegarandeerd. Daarnaast is het volgen van de cross-over opleiding door de radiologen van het Ommelander Ziekenhuis in het UMCG gepland.

- **Nierzorg**

Het Dialyse Centrum Groningen (DCG), UMCG en het Ommelander Ziekenhuis hebben het initiatief genomen om te starten met een nierpoli in Scheemda. De eerste stap, het concentreren van nefrologie patiënten binnen het Ommelander Ziekenhuis, is gerealiseerd. Daarnaast zijn in 2019 de voorbereidingen getroffen om ook post-transplantatiezorg vanaf 1 januari 2020 in Scheemda aan te bieden. Dit houdt in dat patiënten die meer dan een jaar geleden getransplanteerd zijn, voortaan voor een deel van hun controles in het Ommelander Ziekenhuis terecht kunnen. Het DCG biedt verder al jaren de mogelijkheid aan om te dialyseren in het Ommelander Ziekenhuis.

- **Cardiologie**

De ziekenhuizen in Groningen en Drenthe werken binnen HartNet Noord-Nederland nauw samen; er zijn dit jaar voor de hele regio afspraken gemaakt voor ablatie (een behandeling bij hartritmestoornissen), TAVI (implantatie van een kunst-aortaklep via de lies), pacemakers, icd's, pci's en CABG's. Daarnaast is er gewerkt aan een implementatieplan en zijn er in 2019 zorgpaden gestart waarbij basiszorg van het UMCG naar het Ommelander Ziekenhuis is uitgeplaatst.

- **Opleiding**

Het Ommelander Ziekenhuis is nu affiliatieziekenhuis voor tweedejaars masterstudenten geneeskunde. De studenten zijn gestart met de senior-coschappen. Daarnaast is het Ommelander Ziekenhuis gaan deelnemen in de A-opleiding tot KNO-arts van het UMCG. De voornaamste reden dat het Ommelander Ziekenhuis gaat participeren in de A-opleiding is de verschuiving in de zorg. De assistenten-in-opleiding tot KNO-arts uit het UMCG zijn in mei 2019 begonnen in het Ommelander Ziekenhuis.

- **Sportgeneeskunde**

Per 1 juni 2019 is de afdeling sportgeneeskunde van het UMCG opgeheven. Daarmee is er ook een einde gekomen aan de samenwerking op het gebied van sportgeneeskunde. De spreekuren sportgeneeskunde verzorgd door een gedetacheerde sportarts vanuit het UMCG zijn daarmee komen te vervallen in het Ommelander Ziekenhuis. Ook de samenwerking tussen de orthopedie van het Ommelander Ziekenhuis en de sportgeneeskunde van het UMCG is daarmee gestopt.

- **Centrum voor Thuisbeademing**

De samenwerking met het Centrum voor Thuisbeademing in het UMCG voor het instellen van thuisbeademing is 'on hold' gezet, evenals het initiatief dat de KNO-afdelingen van het UMCG en het Ommelander Ziekenhuis hadden voor het uitvoeren van rinoplastiek operaties. Dit in verband met de ontwikkelingen in de regio; de verwachte toestroom van patiënten uit het gebied rondom Stadskanaal maakt dat het Ommelander Ziekenhuis ervoor heeft gekozen de capaciteit op de intensieve zorg en de operatieafdeling niet in te zetten voor deze zorg, maar te reserveren voor de verwachte toename van patiënten.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

9 Logistiek, gebouwbeheer en duurzaamheid

In het Ommelander Ziekenhuis zijn we ons sterk bewust van het belang van efficiënte logistieke processen en duurzaamheid als onderdeel van de bedrijfsvoering. In 2019 zijn er binnen en buiten het ziekenhuis diverse logistieke processen geoptimaliseerd, wat niet alleen kostenbesparend werkt maar tevens een gunstig effect heeft op een duurzame, toekomstgerichte bedrijfsvoering. Het voorkómen van verspilling in middelen, tijd en energie, op een wijze waarbij medewerkers daarvan zelf het belang inzien, is hierbij steeds een belangrijk uitgangspunt.

Afgelopen jaar heeft op het gebied van magazijnbeheer een procesoptimalisatie plaatsgevonden in het Logistiek Centrum Eemspoort (LCE) in Groningen, waar het UMCG, het Ommelander Ziekenhuis en het Martini Ziekenhuis samenwerken bij de opslag en distributie van steriele en niet-steriele goederen. Het combineren van de transportstromen met die van SteriNoord, waar de gebruikte medische instrumenten worden gereinigd en gesteriliseerd, heeft geleid tot optimalisatie van de transportstromen en kostenverlaging. Binnen het LCE is in 2019 verder het assortiment geoptimaliseerd (van 2700 naar 2100 artikelen op voorraad), de inrichting van de magazijnen is verbeterd en incurante voorraad is afgeboekt en verwijderd uit het magazijn.

Werkplekorganisatie

Naast de verbeteringen binnen het LCE was er ook aandacht voor interne logistieke processen. Met toepassing van de '5S-methode' (= scheiden, schikken, schoonmaken, standaardiseren en standhouden) voor een goede werkplekorganisatie is gezorgd voor een blijvend opgeruimde kelder, waarbij precies duidelijk is waar welke 'stroom' goederen moet staan. Daarnaast zijn de processen op de verpleegafdelingen onder de loep genomen en geoptimaliseerd; er is nu sprake van weinig verspilling.

Een andere aanpassing betreft de (her)ingebruikname in de zomer van een interne Reprodienst, waardoor het aanvraagproces van drukwerk is vereenvoudigd en de aanvragen sneller kunnen worden verwerkt. Het omlaag brengen van de totale kosten voor drukwerk (intern en extern) blijft nog een punt van aandacht.

Audit

Met betrekking tot de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen is in oktober 2019 in het ziekenhuis een audit uitgevoerd door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), die succesvol is afgerond. Op het gebied van het beheer van gevaarlijke stoffen is daarnaast een extern veiligheidsadviseur aangesteld.

Schoonmaak

Ook op het gebied van schoonmaak op de verpleegafdelingen is het proces verbeterd; een betere overdracht en eenvoudigere registratie, eenduidige werkwijzen en instructies leidden tot werkdrukverlaging, meer werkplezier en betrokkenheid bij de medewerkers.

Voeding

De verspilling (retourstroom) van voeding op de verpleegafdelingen is binnen het huidige, nieuwe concept, waarbij patiënten hun maaltijden kiezen van een uitgebreide menukaart, vrijwel nihil. Een gunstige ontwikkeling, want hierdoor is in 2019 de dagprijs van de patiënten maaltijden met 30% gedaald: van € 9,50 in de oude situatie naar € 6,60 eind vorig jaar. Op het totale voedingsbudget van het ziekenhuis kon zo ruim 16% worden bespaard, op jaarbasis een kleine € 80.000.

Gescheiden afvalstromen

Binnen het Ommelander Ziekenhuis worden afvalstromen vanzelfsprekend gescheiden, of het nu gaat om specifiek ziekenhuisafval, chemisch- of radioactief afval, glaswerk, papier/karton of huishoudelijk afval. Er gelden verschillende protocollen voor het inzamelen en verwijderen van de diverse soorten afval. Medewerkers kunnen in ons kwaliteitsportaal precies vinden wat ze kunnen doen met betrekking tot opslag, transport en afvoer van een bepaald soort afval.

Energiezuinig en duurzaam

Na anderhalf jaar werken in het nieuwe gebouw is per seizoen ervaring opgedaan wat betreft het energieverbruik binnen het ziekenhuis. Vanaf dit jaar gaat per seizoen duidelijk worden wat een 'normaal' verbruik zou kunnen zijn. Het is daardoor nog te vroeg om een betrouwbare prognose af te geven van ons energieverbruik, maar in 2019 zijn we goed van start gegaan met ruim 8% lager verbruik dan begroot. Dit heeft geleid tot een besparing van € 68.000.

Naast alle in 2019 uitgevoerde maatregelen, was het nieuwe ziekenhuis al ontworpen als een duurzaam, energiezuinig en aardbevingsbestendig gebouw.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.
28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Transparante zonnecellen zijn in de raampartijen van de poliklinieken aan de zuidzijde geplaatst; de zonne-energie wordt omgezet in elektriciteit. Lichtsensoren in het hele gebouw besparen veel stroom. Delen van het dak van het ziekenhuis bestaat uit sedum, dat uitstekend isoleert en langer meegaat doordat het schadelijke effect van zonlicht en regen wordt weggenomen. Verder is er in het gebouw vloerverwarming, aangevuld met luchtbehandeling (koud en warm). Door de aanleg van een koud-waterleidingnet treedt er geen warmteverlies op en wordt water – waar nodig – bij de tappunten verwarmd via kleine boilers. Voor het vervoer van onze patiënten worden elektrische voertuigen gebruikt, zowel op het parkeerterrein als van en naar de bushalte (de zelfsturende shuttle).

10 Financiële informatie

Ontwikkelingen gedurende het boekjaar

Het Ommelander Ziekenhuis heeft in 2018 op een bedrijfseconomisch verantwoorde wijze de transitie van twee naar één locatie gemaakt, waarbij 2019 het eerste volledige boekjaar is vanuit de locatie Scheemda. Belangrijk daarbij is dat voldaan wordt aan eerder geformuleerde resultaatprognoses en de daarbij behorende financiële ratio's in de meerjaren businesscase. Deze businesscase wordt op dit moment niet gerealiseerd wat mede de aanleiding is voor de diverse ombuigingsacties die op dit moment geïmplementeerd worden.

In 2019 is er verder gewerkt aan de voorbereidingen op het invoeren van horizontaal toezicht. Inmiddels is de implementatie van het controlframework vergevorderd. De verwachting is dat per 1 januari 2021 kan worden gestart met horizontaal toezicht.

Behaalde omzet en resultaten

Het boekjaar is afgesloten met een negatief resultaat van € 2.358k. Het resultaat is in mindering gebracht op het eigen vermogen waardoor de vermogenspositie is verslechterd.

De bedrijfsopbrengsten zijn ten opzichte van 2018 met € 5,1 mln. toegenomen. De opbrengsten van DBC zorgproducten zijn met 2,2% gestegen (toename aandeel in eigen adherentiegebied en indexatie). De bedrijfslasten, inclusief financieringslasten, stegen met € 8,0 mln. De personeelskosten zijn gestegen met € 1.489k (inhaaleffect CAO) en de afschrijvingslasten zijn gestegen met € 4.563k wat verband houdt met de hogere boekwaarde van het nieuwe pand ten opzichte van de oude panden.

De ontwikkeling van het resultaat is weergegeven in de volgende tabel.

Resultaten	OZG 2019 €	OZG 2018 €	Mutatie 2018-2019		OZG 2018 €
(alle bedragen zijn vermeld * € 1.000)					
Opbrengsten DBC zorgproducten	122.487	119.812	2.675		116.352
Beschikbaarheidsbijdragen zorg	2.460	2.641	-181		3.323
Overige zorgprestaties	2.127	1.052	1.075		411
Subsidies en overige bedrijfsopbrengsten	5.133	3.589	1.544		3.069
Som van de bedrijfsopbrengsten	132.207	127.094	5.113	4,0%	123.154
Personeelskosten	73.892	72.403	1.489		71.610
Afschrijvingen (im)materiële vaste activa	11.573	7.010	4.563		3.888
Overige bedrijfskosten	46.069	44.168	1.901		41.603
Som van de bedrijfslasten	131.534	123.580	7.954	6,4%	117.101
Bedrijfsresultaat	674	3.514	-2.840		6.054
Financiële baten en lasten	-3.032	-3.124	92		-2.553
Bijzondere baten en lasten	0	0			170
Resultaat	-2.358	390	-2.748		28 mei 2020

KPMG Audit
Document waaraan ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

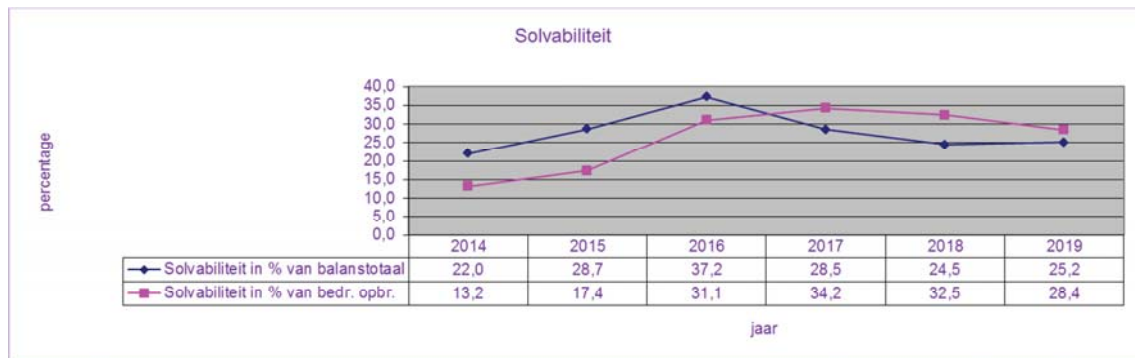
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Solvabiliteit

Aan het einde van het boekjaar is het eigen vermogen inclusief achtergestelde leningen 25,2% van het balanstotaal, een stijging van 2,8% ten opzichte van 2018. Het ziekenhuis streeft naar een versteviging van de eigen vermogenspositie in de komende jaren. De solvabiliteit wordt berekend als percentage van het balanstotaal en als percentage van de bedrijfsopbrengsten, waarbij de achtergestelde leningen worden gezien als onderdeel van het eigen vermogen. De verwerking hiervan is te zien in onderstaande tabel.

Balansposten

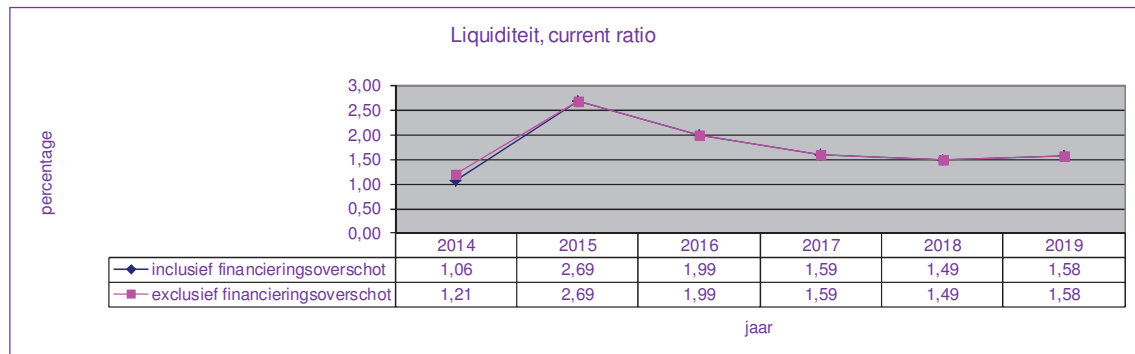
Het balanstotaal van het Ommelander Ziekenhuis is afgenomen als gevolg van afschrijvingen van vaste activa, lagere kortlopende vorderingen en lagere liquide middelen. Het negatieve resultaat is ten laste gebracht van de algemene en overige reserves, er is afgelost op de langlopende schulden en de schulden aan onder andere crediteuren is lager dan in 2018. Per saldo is er € 0,3k gedoteerd aan de voorzieningen.

Voor het jaar 2019 had het Ommelander Ziekenhuis een investeringsbegroting van € 2,6 mln. De investeringsbegroting is overschreden door investeringen ter afwikkeling van restpunten nieuwbouw en ter verfijning van ondersteunende apparatuur en middelen.

Liquiditeit

De liquiditeitspositie (current ratio) geeft de mate aan waarin het Ommelander Ziekenhuis in staat is om aan haar (kortlopende) financiële verplichtingen te voldoen. De current ratio bedraagt 1,58 en is daarmee 6% hoger dan in 2018. In de onderstaande grafiek is het verloop van de current ratio (vlottende activa/kortlopende schulden) weergegeven.

Kasstroom en financieringsbehoeften

Er is een kredietfaciliteit van € 10 mln., die waar nodig benut wordt voor het opvangen van fluctuaties in het betalingsverkeer c.q. voor financiering van het werkkapitaal. Het Ommelander Ziekenhuis bewaakt haar liquiditeiten nauwkeurig middels een voortschrijdende liquiditeitsprognose die zich uitstrekt over twee jaar. De kredietfaciliteit is voldoende om eventuele risico's te kunnen opvangen en is afgelopen jaar niet gebruikt.

KPMG Audit

In 2019 zijn geen leningen meer aangetrokken. Op de bestaande leningen vindt reguliere aflossing plaats.

Document waarop ons rapport

170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Afgezien van de impact van Covid-19, zoals beschreven in hoofdstuk 3 bij governance en risicomanagement en in hoofdstuk 11 bij corona-pandemie worden er geen verdere ontwikkelingen of voorgenomen investeringen verwacht die een impact zouden hebben op de organisatie per balansdatum.

Financiële instrumenten

Het Ommelander Ziekenhuis maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die het ziekenhuis blootstellen aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Het Ommelander Ziekenhuis heeft een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om deze risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties te beperken. Het Ommelander Ziekenhuis zette in het boekjaar geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen, aangezien er geen relevante risico's af te dekken waren.

Reële waarde financiële instrumenten

De reële waarde van de in de balans opgenomen financiële instrumenten, verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d., benadert de boekwaarde daarvan met uitzondering van de langlopende leningen. De reële waarde van de langlopende leningen wijkt fractioneel af (lager) van de boekwaarde.

Kredietrisico

Het Ommelander Ziekenhuis loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico dat het Ommelander Ziekenhuis loopt bedraagt afgerond € 27 miljoen, bestaande uit handelsdebiteuren en overige vorderingen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij een viertal zorgverzekeraars en bedraagt € 20,4 miljoen. Het betalingsgedrag van zorgverzekeraars is betrouwbaar, er bestaat een lange relatie en zij hebben altijd tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van het Ommelander Ziekenhuis is om op financieringen beperkt renterisico te lopen. Het Ommelander Ziekenhuis loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden en herfinanciering van bestaande financieringen. Voor vorderingen en schulden met variabele rentende renteaftspraken loopt het Ommelander Ziekenhuis risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Met betrekking tot kredietfaciliteiten en langlopende schulden bestaat een kasstroomrisico veroorzaakt door mogelijke opeisbaarheid bij niet voldoen aan kredietconvenants. Met betrekking tot vaste rentende leningen bestaat een reële waarde risico. Bij het gebruiken van de kredietfaciliteiten (2016 en verder) zal vanwege de variabiliteit van de variabel rentende leningen het renterisico-beleid in acht worden genomen. De Covid-19 situatie heeft impact op de hoogte van het productie- en omzet niveau waardoor de kasstromen achterblijven. Per brief d.d. 01/05/2020 heeft Zorgverzekeraars Nederland aangegeven dat ziekenhuizen en UMC's gebruik kunnen maken van de regeling "Bevoorschotting algemene ziekenhuizen en UMC's".

Valutarisico

Er is geen sprake van valutarisico. Er zijn geen in de balans opgenomen vorderingen en schulden in buitenlandse valuta.

Prijrisico

Het Ommelander Ziekenhuis heeft geen beleggingen in beurs en niet-beursgenoteerde aandelen en loopt hierdoor geen prijrisico.

Liquiditeitsrisico

Het Ommelander Ziekenhuis bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opeenvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te voldoen. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat er voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten aanwezig blijft om steeds binnen de gestelde lening convenanten te blijven.

De contractuele betalingsverplichtingen zijn opgenomen in de specifieke langlopende leningen en kortlopende schulden. Deze betalingsverplichtingen zijn niet contant gemaakt. Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking. De reële waarde van de in de balans opgenomen financiële instrumenten, verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d., benadert de boekwaarde daarvan.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Financiële risico's

Uitkomsten van zogenaamde zelfonderzoeken zijn benut om de registratie van zorg aan de bron, maar ook inrichting van zorgregistratiesystemen te verbeteren. Daarnaast hebben de geautomatiseerde controles in de registratiesystemen, en de verbetering daarvan afgelopen jaren geleid tot een daling van de uitkomsten van het zelfonderzoek. Over 2019 wordt een correctie verwacht van ongeveer € - 85.000. Vanwege de voorbereiding op horizontaal toezicht maakt het ziekenhuis over het jaar 2019 gebruik van de verlichte vorm van zelfonderzoek, conform afspraken met de zorgverzekeraar. Daarnaast is er in verband met een landelijke discussie over de verantwoording van belconsulten een bedrag in mindering gebracht op de omzet van € 495.000.

Er bestaat een financieel risico met betrekking tot het niet realiseren van de businesscase die ten grondslag ligt aan het financieel gezond maken en houden van het Ommelander Ziekenhuis.

Rechtmatigheid van zorg en juist declareren

De rechtmatigheid van zorg en het juist declareren van zorg aan patiënten en verzekeraars is een belangrijk streven binnen de organisatie. De hiervoor genoemde zelfonderzoeken zorgen voor een cyclus van kennis delen en maatregelen treffen om de kwaliteit van registratie en facturatie op een hoger niveau te krijgen. Er wordt gebruik gemaakt van een zogenaamd "daily auditing" programma om de kwaliteit van registratie en facturatie dagelijks te toetsen. Hierdoor wordt de foutkans zo klein mogelijk gehouden.

Gebouwen

Het nieuwe ziekenhuis te Scheemda is 30 juni 2018 in gebruik genomen. In 2019 is het pand met beperkte middelen doorontwikkeld. De komende jaren zal het algemene gebruiksnut verder doorontwikkeld worden in samenhang met gewenste en benodigde functionaliteiten.

Productie

Het Ommelander Ziekenhuis is een aantrekkelijk ziekenhuis voor de mensen in het adherentiegebied, zowel voor patiënten als voor verwijzers en ketenpartners. Er wordt veel energie gestoken in een goede naamsbekendheid in de regio en een goede relatie met externe partijen. De toegangstijden en korte lijnen met medisch specialisten van het Ommelander Ziekenhuis dragen bij aan het aantrekkelijk houden van het ziekenhuis. Hierop wordt dagelijks de focus gelegd.

Fraudebeleid

Er zijn in 2019 geen meldingen van fraude geweest. Het signaleren en voorkomen van fraude is een onderwerp van gesprek tussen de raad van bestuur en de raad van commissarissen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

11 Toekomst

Het Ommelander Ziekenhuis wil van betekenis zijn. Voor patiënten, voor medewerkers en voor de regio. We zijn ambitieus en hebben een toekomstgerichte blik als het gaat om uitstekende zorg en het voorkómen daarvan. Dat is voor ons zorg die uitgaat van samenwerken, respect en gastvrijheid. Zorg bovendien die altijd de patiënt centraal stelt.

In beweging

Om dat ook in de toekomst te kunnen blijven doen, zullen we in beweging moeten komen. We worden nu al, maar in de komende jaren steeds meer, geconfronteerd met een aantal ontwikkelingen die de zorg zoals we die kennen steeds meer onder druk zetten. Het huidige systeem van behandeling is onhoudbaar, zowel als het gaat om capaciteit als financieel. De druk op het traditionele systeem is te hoog. Nu al.

Levensstijl

Daarnaast zien we ook een zorgwekkende tendens als het gaat om de gezondheidstoestand van Groningers. We scoren in onze regio onaanvaardbaar hoog op zaken die inwoners, maar ook professionals, ongelukkig maken. Dat gaat over gezondheid in medische zin; bijvoorbeeld meer chronisch zieken, een hoger medicijngebruik, maar ook een hoger gebruik van antidepressiva en slaapmedicatie. Het gaat echter ook over factoren die een niet te ontkennen rol spelen in de 'gezondheid in medische zin'. En dat gaat over armoede, laaggeletterdheid, verpaupering van de leefomgeving en een ongezonde levensstijl en niet te vergeten de veranderde leefomgeving als gevolg van de Groningse aardbevingsproblematiek en de gevolgschade daarvan en dan niet uitsluitend in materiële zin maar ook fysiek en psychisch.

Gezond ouder

Daarom willen we in de komende jaren, te beginnen vanaf vandaag, onze focus verleggen en verscherpen. Patiënten, zorgaanbieders en zorgverzekeraars zoeken naar zorg die het verschil weet te maken. Het Ommelander Ziekenhuis neemt daarom deel in een regio-experiment, om kwaliteit/waarde toe te voegen voor de inwoners/ patiënten en tevens de sterke groei in de zorgkosten te beheersen. Hoe kunnen we van het ziekenhuis een plek maken waar alles draait om de keuzes die mensen maken aangaande hun leven. En dus hun gezondheid. Zodat we kwalen kunnen voorkomen, in plaats van dat we ze moeten genezen. En hoe kunnen we daarbuiten meer inzetten op preventie, digitalisering en het anders organiseren van zorg: kleinschaliger en dichter bij (t)huis, zodat mensen langer in hun eigen omgeving gezond ouder kunnen worden.

Corona-pandemie

In december 2019 kwamen vanuit China berichten over een besmettelijk virus. Dit virus (COVID-19) zorgde begin 2020 voor veel patiënten en slachtoffers in China en in februari 2020 waren er de eerste patiënten en slachtoffers in Nederland. Begin maart 2020 nam de regering een aantal drastische maatregelen, waaronder het nagenoeg stilleggen van het openbare leven in geheel Nederland. De ziekenhuizen en UMC's stonden voor de taak om samen met ketenpartners in ROAZ-verband een grote groep corona-patiënten de noodzakelijke acute en intensieve zorg te verlenen. Gezien de grote besmettelijkheid van dit virus leidde dit tot drastische hygiëne,- en veiligheidsmaatregelen. Door de grote toeloop van corona-patiënten, de vereiste veiligheidsmaatregelen en de noodzakelijke inzet van IC bedden, hebben ziekenhuizen en UMC's moeten besluiten een groot deel van de reguliere zorg, onderzoek en onderwijs niet uit te voeren, danwel uit te stellen. Als gevolg van de overheidsmaatregelen (intelligente lock-down en social distancing) worden ziekenhuizen en UMC's geconfronteerd met omzetting door vraaguitval en terughoudendheid bij patiënten om een beroep te doen op de ziekenhuiszorg.

In dit stadium zijn de gevolgen voor de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van ziekenhuizen en UMC's, en voor de exploitatieresultaten beperkt. Ziekenhuizen en UMC's blijven het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen volgen en blijven tegelijkertijd hun uiterste best doen activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten, zonder daarbij de gezondheid van de medewerkers in gevaar te brengen. Daardoor is sprake van extra investeringen en kosten voor het beschikbaar maken van ziekenhuiscapaciteit en aanschaf van apparatuur en beschermingsmiddelen voor het verplegen van Corona- en overige patiënten in sterk aangepaste omstandigheden. Zorgverzekeraars Nederland heeft na overleg met veldpartijen in brieven van 17 maart 2020 en 21 april 2020 continuïteitsgaranties geboden voor de basiszorginfrastructuur waartoe o.a. de ziekenhuizen en UMC's behoren. Met additionele bevoorschotting door de zorgverzekeraars tot contractwaarde en met additionele

bekostiging van de meerkosten van de corona-uitbraak wordt de continuïteit van ziekenhuizen en UMC's gegarandeerd.

Ondanks de onzekerheden als gevolg van de Covid-19 uitbraak kunnen ziekenhuizen en UMC's gebruik maken van de steunmaatregelen die door Zorgverzekeraars Nederland worden aangeboden. Naast deze specifieke toezeggingen door zorgverzekeraars kan aanspraak worden gemaakt op landelijke regelingen, waaronder NOW en uitstel van betaling van fiscale heffingen. Op basis van de meest actuele inzichten op het moment van vaststellen van deze jaarrekening kunnen de financiële gevolgen van Covid-19 worden opgevangen binnen de kredietlimiet. Voor wat betreft de overeengekomen ratio's 2020 met de banken is sprake van onzekerheid die samenhangt met het nog niet bekend zijn van de exacte uitwerking van de financiële compensatie door zorgverzekeraars.

Het Coronavirus / impact op organisatie:

Vanaf medio maart 2020 hebben wij een aantal maatregelen genomen om de effecten van het COVID-19 virus te bewaken en te voorkomen, zoals het vormen van veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze patiënten en medewerkers. De opvang van een zeer grote groep patiënten heeft de hoogste prioriteit. Er is zoveel mogelijk capaciteit ingezet om COVID-patiënten te behandelen. Daarbij is waar mogelijk IC capaciteit opgeschaald. Tevens is er afgeschaald op onder andere de electieve en niet-spoedeisende zorg, onderzoek en onderwijs. Op artsen en verpleegkundigen is een beroep gedaan om zoveel mogelijk extra uren te werken. Medewerkers in niet kritische functies zijn verzocht zoveel mogelijk thuis te werken.

Voorziene ontwikkelingen:

Afhankelijk van de duur van deze crisis zal een grotere achterstand ontstaan in de reguliere patiëntenzorg. Maar ook in onderzoek en onderwijs. Op het moment dat het virus landelijk onder controle is, is een inschatting te maken van de totale achterstand en de wijze waarop dit kan worden ingelopen.

Risico's en onzekerheden:

Tot het moment dat de crisis onder controle is, is het niet duidelijk wat het uiteindelijke beslag op de organisatie zal zijn. Op dit moment zijn er nog veel onzekerheden. Tijdens deze crisis werken veel medewerkers op de toppen van hun kunnen. Nog niet duidelijk is wat het eventuele effect daarvan kan zijn.

Genomen en voorziene maatregelen:

Het Ommelander Ziekenhuis leeft de maatregelen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zo goed als binnen de mogelijkheden na. Met andere ziekenhuizen en UMC's is veelvuldig afstemming over verdeling van patiënten en beschikbaarheid van medische apparatuur en medisch hulpmiddelen.

Impact op activiteiten:

Door de hoge mate van urgentie voor corona- patiënten en de strenge veiligheidseisen is de reguliere productie vanaf begin maart aanzienlijk gedaald. Ook andere activiteiten, zoals onderzoeksprojecten en opleidingen zijn aanzienlijk gereduceerd dan wel stopgezet. De onvoorspelbaarheid in het beloop van de Corona-pandemie maakt dat 2020 voor de zorg een jaar wordt waar het constant zoeken zal zijn naar een balans tussen reguliere en corona-zorg. Dit harmonica model in de zorg zal plaatsvinden in een 1.5 meter samenleving waar maatregelen in het kader van infectiepreventie nadrukkelijk aanwezig zijn. Experts geven nadrukkelijk aan moeilijk te kunnen voorspellen hoe lang Corona nog een grote invloed op ons dagelijkse leven zal hebben. De veelgebruikte term 'het nieuwe normaal' sluit hierbij aan.

De corona-pandemie heeft bevestigd dat samenwerking in de zorg van vitaal belang is. Op nationaal en regionaal niveau. De snelheid en omvang van hulp aan Zuid-Nederland door de noordelijke regio is indrukwekkend gebleken. En ook op regionaal niveau heeft de samenwerking in de zorg een verdieping en versnelling gekregen.

Ontwikkelingen in digitalisering van de zorg vinden versneld hun weg naar de praktijk, zo krijgen (beeld-)bellen en andere vormen van digitalisering hun plek in het 'nieuwe normaal'.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

Steun van zorgverzekeraars en overheden:

Op landelijk niveau zijn de koepels (NFU, NVZ en ZN) met elkaar overeen gekomen passende

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

financiële maatregelen te nemen. Dit betreft o.a. aanvullende bevoorschotting tot 100% passend bij de omvang van contractueel overeenkomen omzet, maar ook hoe om te gaan met meer- en minder kosten (zowel personeel, materiaal als geneesmiddelen) en meer- en minder omzet. De zorgverzekeraars hebben aan de ziekenhuizen en UMC's, bij brief d.d. 17 maart respectievelijk 21 april 2020, laten weten hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op langere termijn zo goed mogelijk geborgd kan worden. Ook de minister van VWS heeft in zijn brief d.d. 15 april 2020 aan de Tweede Kamer laten weten dat de overheid de zorgsector in staat wil blijven stellen om te doen wat nodig is om voor de lange termijn de continuïteit van zorg en ondersteuning te borgen.

Missie

De missie van het Ommelander Ziekenhuis is samenwerken aan kwalitatief hoogwaardige, integrale en betaalbare zorg, die bijdraagt aan de kwaliteit van leven van bewoners in de regio.

Visie

Gebaseerd op hoogwaardige expertise, samenwerking met zorg- en andere partners in de regio en de inzet van nieuwe (informatie) technologische mogelijkheden, gaat het Ommelander Ziekenhuis een regisserende rol verwerven.

Missie en visie zorgen samen voor de volgende strategische uitgangspunten:

1. De menselijke maat: professionals zijn servicegericht en gedreven en kennen de patiënt.
2. Zorg op de juiste plek: door nauwe samenwerking met instellingen voor zorg en welzijn en gemeenten in de regio én in een netwerk met andere ziekenhuizen.
3. Bijdragen aan kwaliteit van leven, ook buiten het ziekenhuis in de regionale samenwerking.
4. Digitaal en laagdrempelig contact tussen patiënt en zorgverlener.

Kernwaarden

Samenvatting strategie 2020-2025

De strategie van het Ommelander Ziekenhuis Groningen draagt bij aan de kwaliteit van leven van mensen door hen te stimuleren, te ondersteunen en te faciliteren in het bereiken van hun persoonlijke levensdoelen. Met deze benadering richt het Ommelander Ziekenhuis zich naast behandeling ook op preventie, vermindering van ongezondheid en bevordering van gezondheid.

Het Ommelander Ziekenhuis doet dit samen met andere zorg- en welzijn partners, met kennis over de individuele patiënt als uitgangspunt. En in goede afstemming en samenwerking met de andere SAZ ziekenhuizen.

Het Ommelander Ziekenhuis wil hierbij een regisserende positie verwerven, gebruikmakend van de mogelijkheid van het toepassen van data door de keten heen.

De beoogde bijdrage van het Ommelander Ziekenhuis, in samenwerking met de andere SAZ ziekenhuizen, is te zien op verschillende niveaus:

- Van de individuele patiënt/persoon.
- Regionaal.
- Landelijk, het Nederlandse zorgstelsel.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Met deze strategie geeft het Ommelander Ziekenhuis op een goede, innovatieve en verantwoorde manier uitvoering aan haar ambities en waar wij voor staan. Er wordt met deze strategie

aangesloten bij de strategie van de SAZ ziekenhuizen. Leren van elkaar en elkaar versterken zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 1:

Verslag Raad van Commissarissen

De raad van commissarissen houdt integraal toezicht op het beleid van de raad van bestuur. Ook staat de raad van commissarissen de raad van bestuur desgewenst met raad terzijde. Daarnaast vervult de raad van commissarissen de werkgeversrol voor de raad van bestuur. De taken en verantwoordelijkheden van de raad van commissarissen zijn vastgelegd in het reglement raad van commissarissen. De Zorgbrede Governancecode 2017 is leidend in het handelen van de raad van commissarissen.

Voor een goede en adequate uitoefening van de taken en verantwoordelijkheden zijn de volgende aspecten voor de raad van commissarissen van belang:

- onafhankelijkheid
- kritische en eigen oordeelsvorming
- opereren als team
- open en transparante communicatie met de raad van bestuur en overige stakeholders in en buiten het ziekenhuis
- voorkomen van belangenverstrengeling
- maatschappelijke betrokkenheid

De leden van de raad van commissarissen hebben geen van allen een relatie met het Ommelander Ziekenhuis die strijdig is met de onafhankelijke positie van de raad. De leden van de raad van commissarissen zijn afkomstig uit een breed segment van de samenleving en vormen als collectief een representatieve afvaardiging hiervan. Conform het huishoudelijk reglement overlegt de raad van commissarissen minimaal zes keer per jaar met de raad van bestuur, steeds voorafgegaan door een eigen beraad van de raad van commissarissen. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) is het afgelopen jaar twee keer met de raad van commissarissen en de raad van bestuur bijeen geweest.

De raad van commissarissen heeft zijn visie op goed toezicht nader verwoord in een document, waarin ook de elementen zijn vervat die voor het toezicht van belang zijn.

Betrokkenheid bij strategische ontwikkelingen

De raad van commissarissen is op verschillende wijze en momenten betrokken geweest bij de totstandkoming van het strategisch beleid. Na de ingebruikname van het nieuwe Ommelander Ziekenhuis is de strategische koers herijkt en is de blik gericht op de bestending en duurzame verankering van het ziekenhuis als onmisbare schakel in de zorg voor mensen in Noord- en Oost Groningen. Leden van de raad van commissarissen zijn aanwezig geweest bij sessies over de strategische koers met medewerkers en overleggrema. Ook in de reguliere bijeenkomsten van de raad is de strategische koers als onderwerp aan de orde geweest. De raad van commissarissen heeft het strategisch beleid voor de komende jaren goedgekeurd in zijn vergadering van 9 december 2019 en zich hierbij vergewist van voldoende steun hiervoor vanuit de adviesgrema.

Evaluatie raad van commissarissen

De raad van commissarissen heeft zijn functioneren als raad en zijn leden geëvalueerd in zijn vergadering van 9 december 2019. De bevindingen en conclusies zijn vastgelegd in het evaluatieverslag, waarin ook nadere afspraken over het toekomstig functioneren als raad zijn vastgelegd.

In 2020 zal de raad zijn jaarlijkse evaluatie weer uitvoeren met behulp van een externe adviseur.

Samenstelling raad van commissarissen

Naam	Leeftijd	Geslacht	Functie in RvC	Termijn RvC Ommelander Ziekenhuis
J.H. Bakker (Henk)	66	Man	Voorzitter	1 ^e benoeming 18 december 2015 herbenoemd 2 ^e termijn 18 december 2019

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.
28 mei 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

A.A. Berendsen (Astrid)	58	Vrouw	Vice-voorzitter	1 ^e benoeming 17 december 2015 herbenoemd 2 ^e termijn 1 december 2017
J.A. Kruijer (Jan)	69	Man	Lid	1 ^e benoeming 17 december 2015 herbenoemd 2 ^e termijn 1 januari 2019
I. van Schaik (Ivo)	58	Man	Lid	1 ^e benoeming 1 februari 2018 einde 1e termijn 1 april 2021
U. Vermeulen (Ulco)	60	Man	Lid	1 ^e benoeming 1 maart 2018 einde 1 ^e termijn 1 maart 2022

Naar het oordeel van de raad van commissarissen is voldaan aan de eisen voor onafhankelijkheid behorend bij goed en transparant toezicht.

Rooster van aftreden

De raad van commissarissen werkt met een rooster van aftreden. De leden worden in principe benoemd voor een periode van vier jaar met de mogelijkheid tot herbenoeming voor eenzelfde periode. Vanwege de gelijktijdige start van de eerste drie leden van de raad van commissarissen is ter voorkoming van gelijktijdige beëindiging van hun zittingsperiode het rooster van aftreden hierop aangepast.

Honorering

De leden van de raad van commissarissen ontvangen een jaarlijkse vergoeding passend binnen de hiervoor gestelde WNT-2 kaders.

Commissies

De voorzitter van de raad van commissarissen heeft regulier overleg met de voorzitter van de raad van bestuur. De raad van commissarissen kent drie commissies:

1. Een auditcommissie bestaande uit de commissarissen de heren Kruijer en Vermeulen. De auditcommissie houdt toezicht op het financieel beleid en op de (maatregelen voor) risicobeheersing en controlesystemen binnen de organisatie. Zij overlegt met de voorzitter van de raad van bestuur. De auditcommissie is 7 keer bijeen geweest. Terugkerende thema's waren onder meer de bespreking van de financiële rapportages en de actuele stand van zaken met betrekking tot de businesscase voor het nieuwe ziekenhuis. Met de accountant is uitgebreid stilgestaan bij de jaarrekening en de managementletter.
2. Een commissie kwaliteit & veiligheid bestaande uit de commissarissen mevrouw Berendsen en de heer Van Schaik. Deze commissie toetst de zorginhoudelijke ontwikkelingen van de instelling op basis van geldende wet- en regelgeving en aan de hand van de landelijke normen voor kwaliteit en veiligheid. De commissie is 4 keer bijeen geweest. Met het lid raad van bestuur medische zaken zijn o.a. de volgende onderwerpen besproken: richtlijnen, calamiteitenmeldingen, rapportage van de ombudsfunctionarissen, NVZ-keurmerken en de NIAZ- accreditatie.
3. Een remuneratiecommissie bestaande uit de commissarissen mevrouw Berendsen en de heer Bakker. Deze commissie vervult tevens namens de raad van commissarissen de werkgeversrol ten opzichte van de raad van bestuur. Gelet op de beëindiging van hun functies in 2019 heeft de raad van commissarissen met de voorzitter en het lid van de raad van bestuur geen jaargesprekken gevoerd. Hiervoor in de plaats zijn met beide bestuurders evaluatiegesprekken gevoerd.

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Vergaderingen

De reguliere bijeenkomsten van de raad van commissarissen worden steeds voorafgegaan door een besloten vergadering zonder aanwezigheid van de raad van bestuur. De raad van commissarissen vergadert met de raad van bestuur volgens een vaste agenda. Op deze agenda hebben de kwaliteit en veiligheid van de zorg en de financiële positie van de organisatie de voortdurende aandacht van de raad van commissarissen en vormen zo vaste gesprekspunten met de raad van bestuur. In het overleg met de raad van bestuur wordt gesproken over de ontwikkelingen en plannen aan de hand van onder andere de verslagen van het overleg tussen raad van bestuur en de verschillende geledingen en de maand- en kwartaalrapportages. Deze informatie geeft de raad van commissarissen een goed beeld van het functioneren van het Ommelander Ziekenhuis en de wijze waarop het bestuur zijn rol vervult.

De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van de agenda:

- Kwaliteit en Veiligheid
  - subonderwerpen:
HASP- richtlijn; Calamiteitenmeldingen; Rapportage Ombudsfunctionarissen; NVZ-keurmerken; NIAZ-accreditatie.
- Bedrijfsvoering
  - subonderwerpen:
Jaarverslag 2018; Trimesterrapportages; Business Case 2019; afspraken Menzis; accountantsverslag 2018 KPMG; Herinrichting bedrijfsvoering Ommelander Ziekenhuis; Begroting 2020.
- Governance en compliance
  - subonderwerpen:
Zelfevaluatie RvC, Remuneratie RvC WNT 2; Visie RvC op de toekomst; Jaarverslag Inspectie Vaststelling benoeming leden RvB.
- Ontwikkelingen externe omgeving
  - subonderwerpen:
Transitie Treant, (brede) zorg in de regio.
- In- en externe stakeholders
  - subonderwerpen:
Notulen OR, CR, SB, VAR, commissie kwaliteit en auditcommissie; Zorg op de juiste plaats.

De raad van commissarissen heeft in 2019 goedkeuring verleend aan:

- het vastgestelde Bestuursverslag Ommelander Ziekenhuis 2018
- de vastgestelde Jaarrekening Ommelander Ziekenhuis 2018
- de klassenindeling WNT voor het jaar 2019 in klasse V
- de indeling in 3 clusters en het instellen van duaal management, waarbij sprake is van een medisch manager die nauw gaat samenwerken met een operationeel manager
- vergaderschema RvC – Ommelander 2020
- het Herinrichtingsplan d.d. 18-11-2019
- de vastgestelde begroting 2020
- het 'Besluit Grondtransactie'

Aan- en afwezigheid commissarissen

Leden	Raadsvergaderingen	Commissievergaderingen
J.H. Bakker	100%	100%
A.A. Berendsen	80%	90%
J.A. Kruijer	100%	100%
I. Van Schaik	90%	100%
U. Vermeulen	90%	100%

Overige bijeenkomsten en contacten

In 2019 heeft een delegatie van de raad van commissarissen twee keer een overleg gevoerd met het bestuur van de Vereniging Medische Staf (SB). Ook vond periodiek overleg plaats met de ondernemingsraad (OR), de cliëntenraad (CR) en de verpleegkundige adviesraad (VAR). Daarnaast

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

901219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

hebben de leden van de raad van commissarissen bijeenkomsten bijgewoond in het kader van de nieuwbouw en hebben leden werkbezoeken afgelegd aan afdelingen.

Na advies te hebben ingewonnen bij de voornoemde gremia heeft de raad van commissarissen profielen opgesteld voor de benoeming van achtereenvolgens een nieuwe voorzitter raad van bestuur per 1 juli en een nieuw lid raad van bestuur per 1 januari 2020. Beide functies zijn openbaar vacant gesteld, waarbij de raad van commissarissen voor de benoeming van het lid gebruik gemaakt heeft van een executive searchbureau. Beide benoemingen zijn door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) goedgekeurd.

De raad van commissarissen heeft ook op andere wijze zijn betrokkenheid bij het wel en wee van het ziekenhuis getoond. Dit geldt in het bijzonder voor de bijeenkomst waarin afscheid is genomen van de beide leden van de raad van bestuur. Hierbij is stilgestaan bij de grote verdiensten die zij tijdens hun bestuursperiode voor het ziekenhuis hebben geleverd. De vertrekkende voorzitter raad van bestuur Albert Koeleman werd hiervoor door de burgemeester van de gemeente Oldambt onderscheiden als Officier in de Orde van Oranje Nassau.

Scholing

Een aantal leden van de raad van commissarissen heeft ook in 2019 gebruik gemaakt van het scholingsaanbod van de NVTZ.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 2:

Samenstelling en nevenfuncties raad van commissarissen en raad van bestuur

Commissaris	Benoemd	Einde 1e termijn	Herbenoeming 2e termijn
J.H. (Henk) Bakker, voorzitter	18 december 2015	december 2019	18 december 2019
A.A. (Astrid) Berendsen, vicevoorzitter	17 december 2015	december 2017	1 december 2017
J.A. (Jan) Kruijer, Lid	17 december 2015	december 2018	1 januari 2019
I. van Schaik Lid	1 februari 2018	1 april 2021	
U. Vermeulen Lid	1 maart 2018	1 maart 2022	

Volgens de statuten kan een lid van de raad van commissarissen van het Ommelander Ziekenhuis tweemaal voor een periode van maximaal 4 jaar zitting hebben in de raad. Een rooster van aftreden is vastgesteld.

Samenstelling raad van bestuur

de heer dr. A.S.M. Koeleman	voorzitter	algemene Zaken (tot 1-9-2019)
mevrouw H. Sanders MBA MFC	voorzitter	algemene Zaken (vanaf 1-7-2019)
de heer drs. E.M.T. Smit	lid	medische Zaken (tot 1-1-2020)

Nevenfuncties raad van commissarissen

Als uitvloeisel van artikel 6, eerste lid van het reglement raad van bestuur Ommelander Ziekenhuis, maakt de raad van bestuur in dit verslag melding van nevenfuncties van de raad van bestuur en raad van commissarissen voor zover deze van belang en mogelijk van invloed zijn voor het functioneren als lid van respectievelijk raad van bestuur en raad van commissarissen.

Raad van commissarissen

dhr. J.H. Bakker MHA, voorzitter

- Voorzitter V&VN (Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland)(tot 1-9-2019)
- Voorzitter raad van toezicht Akwa GGZ (tot 1-10-2019)
- Bestuurslid Disabilities Studies Nederland

mevr. A. Berendsen MBA, vice-voorzitter

- Voorzitter college van bestuur van De Onderwijsspecialisten (vanaf 1-6-2019)
- Voorzitter college van bestuur Onderwijsgroep Noord (tot 1-6-2019)
- Lid raad van toezicht De Noorderbrug (tot 1-7-2019)

dhr. drs. J.A. Kruijer, lid

- Directeur Bedrijfsvoering WoonFriesland in Grou
- Voorzitter raad van commissarissen Van der Meulen Meesterbakkers Hallum (2016-onbepaalde tijd)
- Lid raad van toezicht Saxenburgh Groep (Ziekenhuis en Ouderenzorg Vechtdal) te Hardenberg (2^e termijn 2019-2022)
- Lid raad van commissarissen LTO Bedrijven B.V. in Wageningen (2^e termijn 2019-2022)
- Lid raad van commissarissen Woningbouwcorporatie Acantus (2^e termijn 2020-2025)

dhr. prof. dr. I. van Schaik, lid

- Voorzitter raad van bestuur van het Spaarne Gasthuis (1-1-2019 – 31-12-2019)
- Voorzitter bestuur van de Stichting Apotheek der Haarlemse Ziekenhuizen

 KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

- Lid van de raad van toezicht Vijf Meren Kliniek
- Lid van het bestuur van de Vereniging bedrijfstak Zorg regio Kennemerland en van Stichting Bureau VBZ
- Lid van het bestuur van de Stichting Vrienden van het Spaarne Gasthuis
- Hoogleraar Neurologie Amsterdam UMC, Universiteit van Amsterdam
- Voorzitter Stichting Klinische Neurologie Azua

dhr. U. Vermeulen, lid

- Director Business Development & Deelnemingen en lid raad van bestuur NV Nederlandse Gasunie
- Lid raad van commissarissen ICE Endex Holding B.V.
- Bestuursvoorzitter Groen Gas Nederland
- Bestuursvoorzitter TKI Gas
- Lid raad van toezicht New Energy Coalition
- Lid International Supervisory Board Energy Delta Institute

Nevenfuncties raad van bestuur

dhr. dr. A.S.M. Koeleman, voorzitter Algemene Zaken (tot 1 september 2019)

- Voorzitter raad van toezicht Stichting Adviesbureau Onroerende Zaken SAOZ
- Voorzitter bestuur Stichting Samenwerking Ziekenhuizen Oost-Groningen
- Lid bestuur SBE-Dienstverlening
- Lid bestuur Stichting Perspectief Groningen 2025
- Arbitrator Scheidsgerecht Gezondheidszorg

mevr. H. Sanders MBA MFC (vanaf 1 juli 2019)

- lid raad van toezicht Noorderpoort
- lid bestuur Fonds Nieuwe Doen provincie Groningen
- Voorzitter raad van commissarissen Rabobank Zuid en Oost Groningen

dhr. drs. E.M.T. Smit, lid Medische Zaken (tot 1 januari 2020)

- Lid vakgroep Radiologie Ommelander Ziekenhuis
- Screeningsradioloog in het kader van het Bevolkingsonderzoek Borstkanker

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

Declaraties raad van bestuur

Ommelander Ziekenhuis Groningen streeft naar transparantie over de beloning van en onkostenvergoedingen aan de bestuurders. In 2019 zijn door de bestuurders de volgende variabele onkosten gedeclareerd:

2019	A.S.M. Koeleman
binnenlandse reiskosten	€
buitenlandse reiskosten	€
opleidingskosten	€
representatiekosten	€
verblijfskosten	€
lidmaatschap NVZD	€ 890,00
Totaal	€ 890,00

2019	E.M.T. Smit
binnenlandse reiskosten	€
buitenlandse reiskosten	€
opleidingskosten	€
representatiekosten	€
verblijfskosten	€
lidmaatschap NVZD	€
Totaal	€ 0,-

2019	H. Sanders
binnenlandse reiskosten	€
buitenlandse reiskosten	€
opleidingskosten	€
representatiekosten	€
verblijfskosten	€
lidmaatschap NVZD	€
Totaal	€ 0,-

Hiernaast ontving de heer Koeleman een vaste jaarlijkse vergoeding voor representatiekosten van € 1.140,00 en de heer Smit van € 540,00. Mevrouw Sanders ontving in 2019 geen vergoeding voor representatiekosten.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1

Jaarrekening 2019

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na resultaatbestemming)

ref.	31 december 2019		31 december 2018	
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
ACTIVA				
Vaste activa				
1	Materiële vaste activa	111.282	120.732	
2	Financiële vaste activa	92	92	
	totaal vaste activa	111.374	120.824	
Vlottende activa				
3	Voorraden	816	773	
4	Onderhanden werk uit hoofde van DBC's en DBC zorgproducten	2.709	2.983	
5	Debiteuren en overige vorderingen	28.570	32.272	
6	Liquide middelen	5.795	11.651	
	totaal vlottende activa	37.890	47.679	
	totaal activa	149.264	168.503	
PASSIVA				
7	Eigen vermogen			
	Kapitaal	100	100	
	Herwaarderingsreserve	0	0	
	Andere wettelijke reserves	0	0	
	Statutaire reserves	0	0	
	Bestemmingsreserves	0	0	
	Bestemmingsfondsen	0	0	
	Algemene en overige reserves	22.293	24.652	
	totaal eigen vermogen	22.393	24.752	
8	Vorzieningen	10.260	9.979	
9	Langlopende schulden (> een jaar)			
	Schulden kredietinstellingen	77.454	85.291	
	Achtergestelde leningen	15.173	16.436	
		92.627	101.727	
	Kortlopende schulden (ten hoogste een jaar)			
10	Overige kortlopende schulden	23.984	32.045	
	totaal passiva	149.264	168.503	

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
170121-000001-10-2019/N d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2019

ref.	2019		2018	
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
BEDRIJFSOPBRENGSTEN				
13	Opbrengsten zorgprestaties	127.074	123.505	
14	Subsidies	2.548	2.414	
15	Overige bedrijfsopbrengsten	2.585	1.176	
Som der bedrijfsopbrengsten		132.207	127.095	
BEDRIJFSLASTEN				
16	Personeelskosten	73.892	72.403	
17	Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	11.573	7.010	
18	Overige bedrijfskosten	46.069	44.168	
Som der bedrijfslasten		131.534	123.581	
BEDRIJFSRESULTAAT		673	3.514	
19	Financiële baten en lasten	-3.032	-3.124	
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		-2.359	390	
Vennootschapsbelasting		0	0	
RESULTAAT BOEKJAAR NA VENNOOTSCHAPSBELASTING		-2.359	390	

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2019

RESULTAATBESTEMMING	2019	2018
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Het totaal resultaat van de rechtspersoon is als volgt verdeeld:		
<u>Eigen vermogen</u>		
Kapitaal	0	0
Herwaarderingsreserve	0	0
Andere wettelijke reserves	0	0
Statutaire reserves	0	0
Bestemmingsreserves	0	0
Bestemmingsfondsen	0	0
Algemene en overige reserves	-2.359	390
	-2.359	390

Er geldt een wettelijke niet-uitkeerbaarheid van de winst op grond van de Wet toelating zorginstellingen (WTZI).

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

bij het opstellen van het kasstroomoverzicht wordt gebruik gemaakt van de indirecte methode.

ref.	2019		2018	
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Kasstroom uit operationele activiteiten				
	Bedrijfsresultaat	673		3.514
	Aanpassingen voor:			
1	- afschrijvingen (im)materiële vaste activa	11.573		7.010
2	- waardevermindering financiële vaste activa	0		0
8	- mutaties voorzieningen	281		-736
		11.854		6.274
<u>Veranderingen in vlottende middelen</u>				
3	- voorraden	-43		62
4	- mutatie onderhanden projecten uit hoofde van DBC's en DBC zorgprodukten	274		-197
5	- overige vorderingen	3.702		-2.141
10	- overige kortlopende schulden (exclusief mutatie rente)	-8.077		187
	Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-4.144		-2.089
19	Betaalde interest	-2.065		-2.220
	Kasstroom uit operationele activiteiten	6.318		5.479
	transporteren	6.318		5.479

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

bij het opstellen van het kasstroomoverzicht wordt gebruik gemaakt van de indirecte methode.

ref.	2019		2018	
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
transport		6.318		5.479
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
1	Investerings materiële vaste activa	-2.781		-19.934
1	Desinvesteringen materiële vaste activa	0		0
1	Overige mutaties	1.037		0
2	Investerings in financiële vaste activa	0		0
2	Desinvesteringen financiële vaste activa	0		0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.744		-19.934
		4.574		-14.455
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
7	Nieuw aangetrokken eigen vermogen	0		0
9	Nieuw opgenomen leningen	0		22.000
9	Aflossing langlopende schulden	-10.430		-10.565
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-10.430		11.435
Mutatie geldmiddelen		-5.856		-3.020
6	Stand geldmiddelen per 1 januari	11.651		14.671
6	Stand geldmiddelen per 31 december	<u>5.795</u>		<u>11.651</u>
Mutatie geldmiddelen		-5.856		-3.020

De overige mutatie in de kasstroom uit investeringsactiviteiten betreft een btw-teruggaaf over de investeringen in 2018 in gebouwen en inventaris uit hoofde van de pro rata-regeling.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Naam en vestigingsplaats

Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V., (OZG), is statutair gevestigd te Scheemda op het adres Pastorieweg 1, 9679 BJ te Scheemda. OZG is geregistreerd onder KvK-nummer 01136210.

De aandelen van OZG zijn voor 100% in bezit van het Academisch Ziekenhuis Groningen.

De vennootschap is ontstaan door omzetting van rechtsvorm op 17 december 2015 van stichting De Ommelander Ziekenhuis Groep in een besloten vennootschap. Stichting De Ommelander Ziekenhuis Groep is opgericht d.d. 27 augustus 2008 en is ontstaan door een fusie van de stichting algemeen ziekenhuis Delfzicht te Delfzijl en stichting st. Lucas te Winschoten.

Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. heeft ten doel te voorzien in onderzoek, behandeling en verzorging van diegenen die medisch-specialistische, paramedische en (specialistisch) verpleegkundige zorg vragen en voorts al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn in de ruimste zin van het woord.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019 dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Deelnemingen

De jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V., rekening houdend met 407.1 Titel 9 Boek 2 BW.

Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. neemt deel in onderstaande stichting en vennootschap:

- stichting Samenwerking Ziekenhuizen "Oost Groningen" (S.S.Z.O.G.), statutair gevestigd te Winschoten.
- SteriNoord B.V., statutair gevestigd te Groningen.

De deelneming in de stichting Samenwerking Ziekenhuizen "Oost Groningen" bedraagt 2/3 deel ofwel 66,67%. De activiteiten van de stichting bestaan uit het, tot 15 november 2015, gezamenlijk exploiteren van het PA-laboratorium. Vanaf 15 november 2015 vinden geen activiteiten meer plaats in deze stichting. Derhalve wordt met ingang van 1 januari 2016 dit belang niet geconsolideerd aangezien de omvang van te verwaarlozen betekenis is, in overeenstemming met RJ 217.304. De stichting is per 12 september 2019 geliquideerd.

Het aandeel in SteriNoord B.V. bedraagt 16,00% en is volgestort per 21 december 2016. SteriNoord B.V. verricht sterilisatie activiteiten voor zowel Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. als het UMCG.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening over 2019 is opgesteld in overeenstemming met de Regelgeving verslaggeving WTZi (RvW) en met BW 2 titel 9.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Continuïteitsveronderstelling

Uit deze jaarrekening kan worden opgemaakt dat Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. (OZG) in financieel opzicht met het boekjaar 2019 een verlieslatend jaar afsluit.

OZG heeft een kredietovereenkomst met ABN AMRO BANK N.V. en SIEMENS BANK GMBH. In deze kredietovereenkomst is opgenomen dat OZG dient te voldoen aan een debt service coverage ratio (DSCR) van 1,10 en een solvabiliteitsratio van 22,5% aan het einde van boekjaar 2019. Ultimo 2019 heeft het OZG een DSCR van 0,60 en een solvabiliteit van 25,2%. Hiermee voldoet het OZG niet aan de convenantafspraken ten aanzien van de DSCR.

Volgens de kredietovereenkomst geeft doorbreking van deze convenantafspraken de banken het recht om de overeenkomst met onmiddellijke ingang te beëindigen en de schulden direct op te eisen. In verband met het niet naleven van de overeengekomen DSCR heeft het OZG een waiver over 2019 verstrekt gekregen van ABN AMRO BANK N.V. en SIEMENS BANK GMBH., waardoor de lening ultimo 2019 als langlopend classificeert.

Ondanks dat het OZG niet heeft voldaan aan de DSCR in 2019 heeft het OZG voldaan aan haar rente- en aflossingsverplichtingen in 2019. Ervan uitgaande dat een eventuele doorbreking van de convenanten in 2020 of 2021 niet leidt tot directe opeisbaarheid van de lening, verwacht het OZG tot tenminste medio 2021 aan de rente- en aflossingsverplichtingen te kunnen blijven doen.

Het OZG heeft, de effecten van COVID-19 en de financiële prestaties in ogenschouw nemend, een meerjarenprognose gemaakt. In deze meerjarenprognose zijn de volgende belangrijkste taakstellingen opgenomen:

- verdere afbouw van personele formatie;
- reductie van materiële kosten;
- het verhogen van opbrengsten mede als gevolg van het overnemen van patiëntenzorg in de acute as vanuit Zuidoost-Groningen.

De Raad van Bestuur van het OZG is van mening dat deze taakstellingen realistisch en realiseerbaar zijn. Echter, de realisatie van de taakstellingen bevat inherente onzekerheden, deels ingegeven door de huidige situatie met COVID-19. Deze onzekerheden werken door in de te behalen convenanten (DSCR). De huidige prognoses voor de komende 12 maanden laten een beperkte ruimte zien, waarbij het niet (volledig) realiseren van de taakstellingen er toe kan leiden dat de DSCR norm van 1,10 in 2020 of 2021 niet wordt behaald.

COVID-19

Voor een nadere toelichting op de consequenties van de uitbraak van de wereldwijde COVID-19 pandemie en de consequenties voor de instelling wordt verwezen naar paragraaf 5.1.10 Gebeurtenissen na balansdatum. De Raad van Bestuur streeft er naar de best mogelijke informatie te verkrijgen om de risico's te beoordelen en passende maatregelen door te voeren om daarop in te spelen. Het OZG heeft een aantal maatregelen genomen om de effecten van het COVID-19 virus te bewaken en te voorkomen en blijft dat ook in de toekomst doen. Deze maatregelen bestaan onder andere uit veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor de medewerkers (zoals persoonlijke beschermingsmiddelen, beperking van sociale contacten en werken vanuit huis), evaluatie van contracten, aantrekken van aanvullende financiële middelen ter ondersteuning van de continuïteit van de bedrijfsvoering en communicatie met de belangrijkste stakeholders.

De zorgverzekeraars hebben ziekenhuizen en UMC's, bij brief d.d. 17 maart respectievelijk 21 april 2020, laten weten hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op langere termijn zo goed mogelijk geborgd wordt.

Bij het bepalen van de benodigde bekostiging voor de continuïteit in deze situatie zijn de bestaande afspraken voor 2020 tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars het uitgangspunt. Daarbij wordt rekening gehouden met:

- extra kosten die in verband met het coronavirus gemaakt worden na goedkeuring in ROAZ-verband met de meest betrokken zorgverzekeraar(s). Dit geldt ook voor kosten die redelijkerwijs in lijn liggen met de binnen ROAZ gemaakte afspraken;
- mogelijke effecten van de verschuivingen binnen het zorgaanbod van de zorgaanbieder; en
- vaste kosten die ten gevolge van het coronavirus niet worden gedekt in de Zorgverzekeringswet als gevolg van omzetzerving.

KPMG Audit

Deelnameafstemmingsrapport

17121820X00179739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
als gevolg van
KPMG Accountants N.V.

Ondanks de toezeggingen van de zorgverzekeraars in relatie tot de liquiditeit en vergoeding van additionele kosten, blijven er nog onzekerheden over de effecten van COVID-19 op het resultaat van 2020 bestaan.

Onzekerheid van materieel belang

Bovenstaande omstandigheden duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling.

Financiering en herstelplan

In 2019 is een herstelplan geformuleerd ten aanzien van het verbeteren van de exploitatie. Op basis hiervan is een taakstellende begroting vastgesteld voor 2020 met een positief resultaat van € 2,4 miljoen. Pijlers van de herstelmaatregelen zijn: verdere afbouw van formatie, reductie van materiële kosten en opbrengsten verhogen mede als gevolg van het overnemen van patiëntenzorg in de acute as vanuit Zuidoost-Groningen.

In 2020 worden er additionele plannen ontwikkeld in samenwerking met strategische partners om de exploitatie op de langere termijn duurzaam verder te verbeteren ten einde het te komen tot een gezond meerjarig perspectief.

Met de banken vindt momenteel constructief en positief overleg plaats, waarin gesproken wordt over tijdelijke aanpassing van de ratio's in 2020. Op grond daarvan heeft de Raad van Bestuur de overtuiging dat de kredietovereenkomst zal worden voortgezet en dat het OZG in te toekomst aan haar financiële verplichtingen kan blijven voldoen.

Conclusie

Gezien de toezeggingen van de zorgverzekeraars inzake COVID-19, de ingezette herstelmaatregelen, de dialoog met de banken en de verstrekte waiver over 2019, concludeert de Raad van Bestuur van het OZG dat de jaarrekening van 2019 terecht is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van de verwerking van de MES-overeenkomsten met Siemens Nederland N.V. en Dräger Nederland B.V. Zie hiervoor onderstaande paragraaf over het herstel.

Vergelijkende cijfers

De cijfers over 2018 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2019 mogelijk te maken.

Aanpassing vergelijkende cijfers inzake financial lease

Het Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. heeft in het boekjaar 2019 moeten vaststellen dat de financial lease overeenkomst met Siemens niet conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is gepresenteerd in de jaarrekeningen 2015 tot en met 2018, waar ten onrechte saldering van de vooruitbetaalde leasetermijnen en de leaseverplichting heeft plaatsgevonden. In de jaarrekening van 2019 wordt dit in overeenstemming met Richtlijn 292 verwerkt. Deze aanpassing wordt beschouwd als niet-materieel fouterstel in de jaarrekening. De invloed van het herstel op het eigen vermogen per 1 januari 2019 bedraagt € 46.286 negatief. Dit betreft de rente welke niet in de exploitatie is verwerkt in verslagjaren 2016 tot en met 2018.

Daarnaast is vastgesteld dat de MES overeenkomst met Dräger verantwoord dient te worden als financial lease in de jaarrekening. Dit is in de jaarrekening van 2018 op een afwijkende manier verwerkt, waardoor in deze jaarrekening de vergelijkende cijfers worden aangepast. De invloed van dit herstel op het eigen vermogen per 1 januari 2019 bedraagt € 23.145 negatief.

Het Ommelander ziekenhuis Groningen B.V. heeft het herstel toegepast waarbij het cumulatieve deel van de fout (over de jaren 2016-2018) is gecorrigeerd in het beginvermogen van 2019 en de balans en winst- en verliesrekening 2018, waarmee de vergelijkende cijfers in de jaarrekening 2019 zijn herzien.

Een volledig overzicht van de impact op de posten van de balans en resultatenrekening is als volgt:

	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
	over 2018	effect	gecorrigeerd
	gerapporteerd	herstel	
Materiële vaste activa	119.366	1.366	120.732
Debiteuren en overige vorderingen	27.885	4.386	32.271
Totaal activa	162.751	5.752	168.503
Langlopende schulden	95.973	5.754	101.727
Overige kortlopende schulden	31.978	67	32.045
Algemene en overige reserves	24.721	-69	24.652
Totaal passiva	162.751	5.752	168.503
Rechtstreeks verwerkt in het beginvermogen per 01/01/2019		-69	

Als gevolg van de hiervoor genoemde aanpassing is ook het vergelijkende kasstroomoverzicht 2018 aangepast.

Aanpassing vergelijkende cijfers inzake WNT paragraaf

Er is geconcludeerd dat in de jaarrekening van 2018 abusievelijk een lid van de raad van commissarissen niet is vermeld in de WNT paragraaf. Dit betreft de heer U. Groen die tot 28 februari 2018 lid was van de raad van commissarissen. In de jaarrekening van 2019 is dit onder de WNT gegevens van 2018 gecorrigeerd.

ASMG Audit

Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Aanpassing vergelijkende cijfers inzake vordering op zorgverzekeraars

In de jaarrekening van 2018 zijn de vorderingen en schulden op zorgverzekeraars gesaldeerd opgenomen in de balans. In de jaarrekening van 2019 is dit separaat als vordering en schuld opgenomen. Voor de vergelijkbaarheid zijn de vergelijkende cijfers van 2018 aangepast.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

1. Omzet
2. Voorzieningen

Verbonden rechtspersonen

Van transacties met verbonden rechtspersonen is sprake wanneer er een relatie bestaat tussen de vennootschap en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de vennootschap. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de vennootschap en haar deelnemingen, de aandeelhouders en de bestuurders.

Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houden met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Financiële instrumenten

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigenvermogensinstrumenten en overige financiële verplichtingen. Ultimo 2019 heeft OZG geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten. Er zijn geen derivaten.

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat de contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Een aankoop of verkoop volgens standaard marktconventies wordt per categorie financiële activa en financiële verplichtingen stelselmatig in de balans opgenomen of niet langer opgenomen op de transactiedatum.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (indien van toepassing) de toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de eerste opname niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

KPMG Audit
Overname waardering rapport
170121020X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

De reële waarde van de in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Bijzondere waardevermindering

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de winst- en verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardewijziging heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet nakomen van betalingsverplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zo hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zou overgaan.

De financiële situatie van Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. is een topprioriteit risico waar op (bij)gestuurd wordt. Organisatorisch worden herstelplannen geïmplementeerd die moeten leiden tot een betere financiële situatie en behoud van continuïteit. Mochten deze herstelplannen niet tot het beoogde resultaat leiden, dan ontstaat er mogelijk een aanleiding tot bijzondere waardevermindering.

Overige

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien het OZG beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de OZG het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet door verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt zowel het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Indien het OZG financiële instrumenten heeft verworven of is aangegaan met het doel het instrument op korte termijn te verkopen, maken deze deel uit van de handelsportefeuille en worden deze na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardewijzigingen in de winst- en verliesrekening.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs (kostprijs) onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Groot onderhoud

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

De afschrijvingstermijnen van de materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven op het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

KPMG Audit

Overname van ons rapport

1701218/20X09170739AVN d.d.

20 mei 2020

(mede) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- * gebouwen: 4,00% - 10,00%
- * inventaris: 10,00% - 20,00%
- * MES contract beeldvormende apparatuur: 6,67% - 8,33% - 10,00% - 14,29%
- * automatisering: 20,00%

In de investeringen is geen bedrag aan geactiveerde rente opgenomen.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering) wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten op de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van de nog te maken kosten. De voorraden worden gewaardeerd met toepassing van de 'first-in, first-out' (FIFO) methode.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's en DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's en DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de (tussentijds) afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's en DBC zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden.

Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van zorgverzekeraars in mindering gebracht. Verwachte verliezen op onderhanden werk worden onmiddellijk als last in de winst-en verliesrekening verwerkt. Overschrijdingen op de gecontracteerde waarde worden als terugbetalingsverplichting opgenomen, evenals de geschatte uitkomsten uit hoofde van het zelfonderzoek en overige omzetsuanceringen.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wegens oninbaarheid wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij anders vermeld.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Schulden inzake rekening-courant bij kredietverstrekkers zijn in de jaarrekening opgenomen onder "schulden aan kredietinstellingen", onder kortlopende schulden en overlopende passiva. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Er zijn geen liquide middelen die niet ter vrije beschikking staan van de onderneming. Er zijn geen liquide middelen in vreemde valuta.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar winst. Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Indien hiervan wordt afgeweken wordt dit per voorziening vermeld.

De personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De personele voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De personele voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De personele voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

KPMG Audit
De informatie in ons rapport
1701248/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Voorziening persoonlijk levensfase budget

De voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO-verplichting. Het persoonlijk levensfase budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de nominale waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans en leeftijd.

Reorganisatie

De voorziening reorganisatie is getroffen aangezien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen heeft. In de voorziening reorganisatie zijn de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de vennootschap. De voorziening heeft per 31 december 2019 een kortlopend karakter.

Jubileumverplichtingen

De voorziening uitgestelde beloningen wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en blijfkans. Bij het contant maken is een rente van 2,42% (2018: 2,42%) als disconteringsvoet gehanteerd, met een looptijd van 20 jaar. De voorziening heeft een langlopend karakter.

Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor verplichtingen die de vennootschap heeft tegenover medewerkers die op balansdatum ziek zijn en nog niet zijn hersteld. De voorziening is berekend voor een doorbetalingstermijn van het salaris van maximaal 24 maanden. In het eerste jaar wordt 100% van het salaris doorbetaald, het tweede jaar is dit 70%. De voorziening heeft een kortlopend karakter aangezien deze is gebaseerd op een maximale doorbetalings-termijn van 24 maanden. De voorziening wordt berekend inclusief ontslagvergoedingen.

Claims, geschillen en rechtsgedingen

De voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen heeft betrekking op geschillen waarbij de vennootschap betrokken is. Hoewel de afloop van deze geschillen niet met zekerheid kan worden voorspeld, wordt mede op grond van ingewonnen juridisch advies verwacht dat de geschillen waarschijnlijk een nadelige invloed hebben op de financiële positie.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Financial lease

Als de vennootschap optreedt als lessee in een financiële lease, wordt het leaseobject (en de daarmee samenhangende verplichting) bij de aanvang van de leaseperiode in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het leaseobject of, indien deze lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Beide waarden worden bepaald op het tijdstip van het aangaan van de leaseovereenkomst. De toegepaste rentevoet bij de berekening van de contante waarde is de impliciete rentevoet. Indien deze rentevoet praktisch niet te bepalen is, wordt de marginale rentevoet gehanteerd. De initiële directe kosten worden opgenomen in de eerste waardering van het leaseobject.

Op 1 juli 2015 is met Siemens Nederland N.V., sector Healthcare een MES-overeenkomst afgesloten voor vervanging en het onderhoud van medische apparatuur. Het contract is afgesloten voor een periode van 15 jaar, en zal automatisch worden beëindigd op 30 juni 2030. De jaarlijkse financiële vergoeding voor vervanging van de medische apparatuur bedraagt € 555.000, exclusief 21% btw. De jaarlijkse financiële vergoeding voor het onderhoud van de medische apparatuur bedraagt € 867.500, exclusief 21% btw. Totaal € 1.422.500 exclusief 21% btw. De vergoeding voor het onderhoud van de medische apparatuur wordt jaarlijks geïndexeerd. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en rentecomponent.

Op 1 januari 2018 is met Dräger Nederland B.V. een MES-overeenkomst afgesloten voor vervanging en onderhoud van medische apparatuur. Het contract is afgesloten voor een periode van 15 jaar en zal automatisch worden beëindigd op 31 december 2032. De jaarlijkse financiële vergoeding voor vervanging van de medische apparatuur bedraagt € 184.206, exclusief 21% btw. De jaarlijkse financiële vergoeding voor het onderhoud van de medische apparatuur bedraagt € 186.660 exclusief 21% btw. Totaal 370.866 exclusief 21% btw. De vergoeding wordt jaarlijks geïndexeerd. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en rentecomponent.

Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. leest een CT-scan; hierbij heeft de vennootschap grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van deze activa. Deze activa wordt in de balans gewaardeerd bij aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent. De leaseverplichting wordt exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden.

De rentecomponent wordt gedurende de looptijd van het contract verantwoord in de winst- en verliesrekening met een vast rentepercentage over de gemiddelde resterende aflossingscomponent. De relevante activa worden afgeschreven over de resterende gebruiksduur of, indien korter, de looptijd van het contract.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslaperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

De opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van deze dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Omzetverantwoording zorgprestaties

De landelijke onzekerheden voor instellingen voor medisch specialistische zorg zijn de afgelopen jaren verder verminderd.

De resterende in de jaarrekening 2019 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor het OZG hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2019;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2019

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2019 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor het OZG:

1. Afwikkeling Rechtmatigheidscontroles MSZ

Het OZG heeft over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2018 finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening. De uitkomsten van het zelfonderzoek over 2019 zijn onderhanden. In de jaarrekening 2019 is een zo nauwkeurig mogelijke schatting van de uitkomst opgenomen.

2. Omzetverantwoording MSZ 2019

De NFU, NVZ en ZN hebben in maart 2019 een Handreiking Rechtmatigheidscontroles MSZ 2018 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met de publiekrechtelijke regelgeving waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representatieve zorgverzekeraar.

 KPMG Audit
Door de KPMG Audit
ingewezen me
1701249/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar

Het OZG heeft met de zorgverzekeraars voor 2019 schadelastafspraken op basis van plafonddafspraken en aanneemsomafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2019 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2019 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van het OZG op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

Subsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er een redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst- en verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als waarin de kosten worden gemaakt.

Overige bedrijfsopbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald;
- b. waarschijnlijke economische voordelen;
- c. de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald;
- d. gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; (als dat niet kan dan opbrengsten slechts verwerken tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening).

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personeelskosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of voor balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening geboekt.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoordende verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting per balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. De verplichtingen die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voorzover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De "nieuwe" dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Over 2019 bedroeg de gemiddelde dekkingsgraad 96,5%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 104,3%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen tien jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten- en verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de vennootschap in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen dan wel ontvangen dividenden van deelnemingen waarop geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa.

Belastingen

Belastingen bevatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over het belastbare resultaat over het boekjaar, berekend aan de hand van de geldende belastingtarieven.

Fiscale Eenheid

Het OZG maakt deel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met eind mei 2019 de volgende instellingen: Regionale Ambulancevoorziening UMCG B.V., Stichting Duizendpoot, RAV AZG Medische Assistentie Internationaal B.V., Verloskundige Stadspraktijk B.V., UMCG Services B.V., Ambulancezorg Fryslan B.V., Universitair Centrum Esthetische Chirurgie B.V., UMCG Research B.V., G-Cure B.V. en SteriNoord B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid.

5.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt wordt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

5.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topinkomens (WNT) heeft de vennootschap zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

1. Materiële vaste activa	31-dec-19	31-dec-18
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Gebouw	89.261	95.624
Inventaris	11.151	13.117
Beeldvormingsapparatuur	4.648	4.864
Automatisering	6.222	7.127
totaal materiële vaste activa	111.282	120.732

	2019	2018
	(* € 1.000)	(* € 1.000)

Het verloop van de materiële activa is als volgt weergegeven:

Boekwaarde per 1 januari	120.732	101.783
bij: investeringen	3.160	26.031
af: afschrijvingen	11.573	7.082
af: overige mutaties	1.037	0
Terugname aanschafwaarde geheel afgeschreven activa	3.707	5.353
Terugname cumulatieve afschrijvingen geheel afgeschreven activa	3.707	5.353

Boekwaarde per 31 december	111.282	120.732
-----------------------------------	----------------	----------------

Aanschafwaarde	143.096	144.847
af: cumulatieve afschrijvingen	31.814	24.115

Boekwaarde per 31 december	111.282	120.732
-----------------------------------	----------------	----------------

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

De materiële vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor nadere toelichting zie 5.1.8

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

De materiële vaste activa dienen voor EUR 95,6 mln. als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen en WFZ gezamenlijk. De zorginstelling heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft de zorginstelling zich verbonden om op eerste verzoek van het WFZ een recht van hypotheek aan het WFZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WFZ is geborgd.

Financiële leases

Binnen de categorieën inventaris en beeldvormingsapparatuur onder de materiële vaste activa zijn activa opgenomen die deel uitmaken van leaseovereenkomsten met respectievelijk Dräger Nederland B.V. en Siemens Nederland N.V, zoals tevens benoemd in de grondslagen. Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. is geen juridisch eigenaar van de betreffende activa.

De looptijden van de minimale nominale leasebetalingen (inclusief 21% btw) van deze overeenkomsten zijn als volgt:

< 1 jaar na balansdatum:	2.170
> 1 jaar na balansdatum:	8.680
> 5 jaar na balansdatum:	13.917

De leaseovereenkomsten hebben een looptijd tot respectievelijk 2032 en 2030. Na afloop van de leaseovereenkomsten is sprake van de mogelijkheid tot verlenging van de overeenkomsten. Er is geen sprake van restricties uit hoofde van deze leaseovereenkomsten.

In de jaarrekening is een bedrag van € 1,3 miljoen met betrekking tot rente- en onderhoudslasten uit hoofde van deze leaseovereenkomsten ten laste gebracht van het resultaat.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

2. Financiële vaste activa	31-dec-19	31-dec-18
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Deelneming in groepsmaatschappijen	92	92
(Achtergestelde) lening u/g	0	0
totaal financiële vaste activa	92	92
	2019	2018
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weergegeven:		
Boekwaarde per 1 januari	92	92
bij: kapitaalstorting	0	0
bij: (achtergestelde) lening u/g	0	0
bij: vooruitbetaalde kosten	0	0
af: aflossing leningen u/g	0	0
af: waardeverminderingen en afschrijving	0	0
Boekwaarde per 31 december	92	92

Deelneming in groepsmaatschappijen

Betreft een 16,00% (nominaal 4.000 aandelen van € 1) deelneming in SteriNoord B.V., statutair gevestigd te Groningen. De jaarrekening over 2019 van SteriNoord B.V. is nog niet gereed ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening.

(Achtergestelde) lening u/g

Betreft een achtergestelde lening u/g aan SteriNoord B.V., statutair gevestigd te Groningen. De hoofdsom bedraagt € 92.000. Er zijn geen zekerheden gesteld en er wordt geen rente berekend.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 0 (nihil), (2018: nihil) een looptijd korter dan één jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kern-activiteit	Verschaft kapitaal	Kapitaal-belang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
		(* € 1.000)		(* € 1.000)	(* € 1.000)
Rechtstreekse kapitaalbelangen <= 20%:					
SteriNoord B.V., Groningen	sterilisatie	92	16%	-1.020	-208

Het eigen vermogen en resultaat hebben betrekking op het verslagjaar 2018.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.
28 mei 2020

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

3. Voorraden	31-dec-19	31-dec-18
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Medische middelen	807	764
Overige voorraden	9	9
totaal voorraden	816	773

Er is geen voorziening voor incurantheid van de voorraden opgenomen.

4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's en DBC zorgproducten	31-dec-19	31-dec-18
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Onderhanden werk DBC's en DBC zorgproducten	13.804	13.241
af: ontvangen voorschotten van zorgverzekeraars	-11.095	-10.258
totaal onderhanden werk uit hoofde van DBC's en DBC zorgproducten	2.709	2.983

Specificatie per zorgverzekeraar:	Gerealiseerde kosten en toe- gerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2019
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
ASR	122		0	122
Caresq	59		0	59
CZ Delta Lloyd Ohra	670		569	101
DSW/Stad Holland	152		0	152
Menzis	8.582		7.389	1.193
Passanten	79		0	79
RMA	32		0	32
VGZ	2.102		1.507	595
VRZ	187		0	187
ZK	1.819		1.630	189
	13.804		11.095	2.709

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

5. Debiteuren en overige vorderingen	31-dec-19	31-dec-18
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Vorderingen op debiteuren	9.530	8.282
Zorgverzekeraars	1.639	6.902
Nog te factureren omzet DBC's en DBC zorgproducten	10.305	9.270
Achtergestelde lening u/g	421	1.098
Overige rekening-courant verhoudingen	0	8
Overige vorderingen	548	1.334
Nog te ontvangen bedragen	753	525
Vooruitbetaald onderhoud	1.198	1.106
Vorderingen op groepsmaatschappijen	276	52
Vooruitbetaalde bedragen	3.900	3.695
totaal overige vorderingen	28.570	32.272

Vorderingen op debiteuren

Op de vordering op debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid van € 62.000 (2018: € 233.000) in mindering gebracht. Deze voorziening is gebaseerd op een ouderdomsanalyse van de uitstaande vorderingen.

Achtergestelde lening u/g

Betreft een lening u/g aan Hadeve Muntendam Beheer B.V., verstrekt d.d. 15 juli 2016. De hoofdsom bedraagt € 1.500.000. Er wordt 2,00% rente berekend en deze wordt aan de hoofdom toegevoegd.

De looptijd van alle vorderingen is korter dan 1 jaar.

6. Liquide middelen	31-dec-19	31-dec-18
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Bankrekeningen	5.761	11.630
Kas	28	21
Stortingen onderweg	6	0
totaal liquide middelen	5.795	11.651

De liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden en zijn vrij beschikbaar.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

7. Eigen vermogen	31-dec-19	31-dec-18
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:		
Kapitaal	100	100
Herwaarderingsreserve	0	0
Andere wettelijke reserves	0	0
Statutaire reserves	0	0
Bestemmingsreserves	0	0
Bestemmingsfondsen	0	0
Algemene en overige reserves	15.393	17.752
Agioreserve	6.900	6.900
totaal eigen vermogen	22.393	24.752

Kapitaal

De vennootschap heeft geen maatschappelijk aandelenkapitaal. Bij oprichting van de vennootschap zijn 100.000 gewone aandelen, genummerd 1 tot en met 100.000 geplaatst en volgestort. De aandelen worden doorlopend genummers vanaf 1. Elk aandeel heeft een nominale waarde van één euro (€ 1,00). Alle aandelen zijn in bezit van het Academisch Ziekenhuis Groningen.

Bestemmingsreserve

De mutatie is conform de resultaatbestemming over het boekjaar.

Algemene reserve

De algemene reserve is geen vrij uitkeerbare reserve in overeenstemming met de Wet toelating zorginstellingen (WTZi).

Agioreserve

Conform artikel 5 van de overeenkomst inzake volstorting aandelen en storting agio heeft het UMCG op 22 december 2015 een agiostorting gedaan van € 6.900.000 op de door haar gehouden aandelen. De agioreserve is in overeenstemming met de WTZi niet vrij uitkeerbaar.

Algemene en statutaire reserves	stand per 31-dec-18	resultaat-bestemming	overige mutaties	stand per 31-dec-19
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Het verloop over 2019 is als volgt weer te geven:				
Agioreserve	6.900	0	0	6.900
Algemene reserve	17.752	-2.359	0	15.393
totaal algemene en statutaire reserves	24.652	-2.359	0	22.293

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
17012-19-000001-00-00000 d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

<u>Algemene en statutaire reserves</u>	<u>stand per 31-dec-17</u>	<u>resultaat- bestemming</u>	<u>overige mutaties</u>	<u>stand per 31-dec-18</u>
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Het verloop over 2018 is als volgt weer te geven:				
Agioreserve	6.900	0	0	6.900
Algemene reserve	17.431	390	-69	17.752
totaal algemene en statutaire reserves	24.331	390	-69	24.652

<u>8. Voorzieningen</u>	<u>stand per 31-dec-18</u>	<u>dotatie</u>	<u>onttrekking</u>	<u>vrijval</u>	<u>stand per 31-dec-19</u>
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Het verloop is als volgt weer te geven:					
Persoonlijk budget levensfase	5.319	768	631	0	5.456
Reorganisatie	3.000	0	796	0	2.204
Jubiläumverplichtingen	959	266	72	0	1.153
Langdurig zieken	327	486	0	0	813
Claims, geschillen en rechtsgedingen	374	260	0	0	634
totaal voorzieningen	9.979	1.780	1.499	0	10.260

Van het totaal van de voorzieningen wordt als langlopend beschouwd:

	<u>31-dec-19</u>
	(* € 1.000)
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	2.319
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	7.941
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.038

De belangrijkste mutaties betreffen: de voorziening voor claims, geschillen en rechtsgedingen is hoger als gevolg van de inschatting van ingediende schadeclaims. De reorganisatievoorziening is deels gerealiseerd, maar de doelen zijn nog niet volledig bereikt. Het aantal langdurig zieken is in absolute aantallen groter. Als gevolg van het afsluiten van een nieuwe cao ziekenhuizen, is er extra gedoteerd aan de personele voorzieningen.

<u>9. Langlopende schulden</u>	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Schulden aan kredietinstellingen	71.970	79.356
Achtergestelde leningen	15.173	16.436
Overige langlopende schulden	5.484	5.935
totaal langlopende schulden (> 1 jaar)	92.627	101.727

 KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701210/20/00170730AVN d.d.
28 mei 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

	2019	2018
Het verloop is als volgt weer te geven:	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Stand per 1 januari	112.068	94.094
bij: aangetrokken leningen in het verslagjaar	<u>784</u>	<u>28.483</u>
	112.852	122.577
af: aflossingen in het verslagjaar	<u>10.376</u>	<u>10.509</u>
	102.476	112.068
af: aflossingsverplichting komend boekjaar	<u>9.849</u>	<u>10.341</u>
Stand per 31 december	<u>92.627</u>	<u>101.727</u>

Achtergestelde leningen

UMCG

Betreft een in december 2015 ontvangen achtergestelde lening van € 7 miljoen. De looptijd is onbepaald. De achterstelling geldt jegens alle andere schuldeisers van de rechtspersoon. De schuld met een resterende looptijd langer dan vijf jaar bedraagt € 7 miljoen (2018: € 7 miljoen). De jaarlijks verschuldigde rente over de achtergestelde lening bedraagt 5,00% en wordt aan de hoofdsom van de achtergestelde lening toegevoegd. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Provincie Groningen

Betreft een in mei 2016 ontvangen achtergestelde lening van € 10 miljoen. De looptijd is tien jaar. De achterstelling geldt jegens alle andere schuldeisers van de rechtspersoon. De lening is geborgd door het UMCG voor € 6,2 miljoen. De rente over dit deel van de lening bedraagt 2,60%. De lening is niet geborgd voor € 3,8 miljoen. De rente over dit deel van de lening bedraagt 7,00%. De rente wordt per kwartaal afgerekend met de provincie Groningen. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moet worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar), opgenomen onder aflossingsverplichtingen	9.849	10.341
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar)	92.627	101.727
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	61.630	63.823

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar bijlage 5.1.8 "overzicht langlopende schulden ultimo 2019". De aflossingsverplichting komend boekjaar is verantwoord onder de kortlopende schulden.

De reële waarde van de langlopende leningen benadert de geamortiseerde kostprijs van de langlopende leningen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Zekerheden

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen bij de ABN-Amrobank N.V. luiden als volgt:

- een pandrecht op de vorderingen, bedrijfsinventaris en goederen zoals omschreven in artikel 24 van de Algemene Bankvoorwaarden.

Andere zekerheden en verklaringen

- overeenkomst gedeelde zekerheden op WfZ-activa met het Waarborgfonds voor de Zorgsector.
- een tripartite overeenkomst met de zorgverzekeraar(s).
- zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de bank mogen registergoederen niet worden vervreemd, (verder) bezwaard of verhuurd.
- convenanten worden verderop in de toelichting nader uiteengezet.

10. Overige kortlopende schulden	31-dec-19	31-dec-18
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Crediteuren	1.975	6.674
Aflossingsverplichting langlopende leningen	9.849	10.341
Zorgverzekeraars	1.385	734
Belastingen en sociale premies	70	3.005
Schulden terzake pensioenen	59	243
Salarissen	57	110
Vakantiegeld (inclusief sociale lasten)	2.336	2.316
Vakantiedagen	1.487	1.649
Onregelmatigheidstoeslag en oproepkrachten	207	281
Vooruitontvangen bedragen	6	0
Schulden aan groepsmaatschappijen	605	2.057
Rekening-courant deelnemende ziekenhuizen	0	524
Overige schulden	5.948	4.111
	23.984	32.045
totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	23.984	32.045

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.
28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

De specificatie van de overige schulden is als volgt:	31-dec-19	31-dec-18
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Gemeentelijke heffingen en belastingen	842	794
Kosten van ingehuurd personeel	329	345
Kosten verrichtingen uitgevoerd door derden	411	1.266
Toeslag medisch specialisten	450	600
Rente	133	170
Diensten uitgevoerd door derden	318	245
Kosten gas, elektriciteit en water	139	95
Reservering claim onregelmatigheidstoeslag over vakantiedagen	0	130
Reservering eenmalige uitkering cao afspraak	1.182	0
Voorziening lening u/g	421	0
Beschikbaarheidsbijdragen	432	0
Overige	1.291	466
	5.948	4.111

Als gevolg van het afsluiten van de nieuwe cao ziekenhuizen, is er op balansdatum een bedrag opgenomen van € 1.182 miljoen voor het uitkeren van een eenmalig bedrag aan het personeel van € 1.200 bruto naar rato van het dienstverband.

Kredietfaciliteit

Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. heeft bij de ABN-Amrobank N.V., statutair gevestigd te Amsterdam, de beschikking over een kredietfaciliteit. De beschikbare kredietfaciliteit per 31 december 2019 is als volgt:

Een rekening-courant faciliteit ten behoeve van de exploitatie, met een limiet van € 10.000.000, met als doel de financiering van de normale bedrijfsuitoefening. De faciliteit mag niet worden gebruikt voor de (voor)financiering van de nieuwbouw.

De rekening-courant faciliteit is te gebruiken in de vorm van:

- opnemen van geld in rekening-courant,
- aangaan van niet-contante obligo's,
- opnemen van kasgeldleningen.

Het totale gebruik mag niet meer zijn dan de kredietlimiet van deze faciliteit.

De genoemde rekening-courant faciliteit staat ter beschikking tot wederopzegging.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

11. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Financiering nieuwbouw

Op 18 december 2015 is tussen Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. enerzijds en ABN-Amrobank N.V. en Siemens Bank GmbH anderzijds een facilities agreement afgesloten voor een bedrag van € 66 miljoen. Per 31 december 2019 is hiervan volledig gebruik gemaakt.

Aan de bovengenoemde faciliteiten zijn de volgende convenanten verbonden:

- 1) Solvabiliteitsratio
- 2) DSCR

Er geldt een minimale solvabiliteit van 22,5% en DSCR van 1,10 in 2019. Deze worden contractueel berekend op basis van de afgelopen 12 maanden en de komende 12 maanden.

Ultimo 2019 zijn middelen van bovengenoemde faciliteiten opgenomen. De overeengekomen convenanten na trekking van de faciliteit is in de toelichting opgenomen onder 12. financiële kengetallen.

Onderhoudscontracten

Er zijn langlopende onderhoudscontracten afgesloten voor onderhoud van software, medische apparatuur en vervoermiddelen. De hiervoor te betalen jaarlijkse kosten van circa € 3 miljoen worden ten laste van de exploitatie over het boekjaar gebracht. De onderhoudscontracten zijn jaarlijks opzegbaar.

Huur gebouwen

Huur Servicepunt Veendam en Delfzijl. Overeenkomst is aangegaan voor de duur van 5 respectievelijk 7 jaar. De jaarlijkse huur is opgenomen in de verlies- en winstrekening. De niet uit de balans blijvende huurverplichting Delfzijl voor 6 jaar bedraagt € 116.625, voor Veendam 1 jaar: € 1.871

Leaseverplichtingen

Bedrijfsauto

Voor de bedrijfsauto van de voorzitter Raad van Bestuur is een leaseverplichting afgesloten voor een periode van vier jaar, ingaande 14 maart 2016. De totale kosten over het boekjaar bedragen € 15.658. De leaseovereenkomst is beëindigd per 1 november 2019 middels een afkoopsom.

Garantstelling ten behoeve van Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A.

Op 1 januari 2016 is Solvency II in werking getreden. Deze wetwijziging brengt met zich mee dat de solvabiliteitsratio van Centramed B.A. lager uitkomt dan onder de huidige regelgeving. Hiertoe neemt Centramed B.A. een aantal maatregelen. Een daarvan is het indienen van een verzoek bij De Nederlandsche Bank (DNB) om een deel van de ledengaranties als aanvullend eigen vermogen in aanmerking te nemen. Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. heeft een openstaand garantiebedrag afgegeven van € 142.260 en heeft verklaard dit bedrag direct te storten indien Centramed B.A. hiertoe conform haar statuten op grond van artikel 4a.5 verzoekt.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn.

Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk voor 1 december van het daarop volgende jaar is gecommuniceerd.

Voor 2019 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 23.601,4 miljoen (prijspeil 2018).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2019. Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. is niet in staat een betrouwbare schatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. per 31 december 2019.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

12. Financiële kengetallen

Van onderstaande financiële kengetallen wordt de berekening weergegeven, vervolgens het resultaat van deze berekening.

Solvabiliteitsratio	(eigen vermogen + achtergestelde leningen) / totaal vermogen
Current ratio	vlottende activa (inclusief voorraden) / kortlopende schulden
Rentabiliteit	resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening / balanstotaal
EBITDA	som der bedrijfsopbrengsten +/- (personeelskosten + overige bedrijfskosten +/- dotaties en vrijval voorzieningen +/- bijzondere baten en lasten)
DSCR	CFADS (Cashflow Available for Debt Services) / senior finance charges <u>berekening CFADS</u> operationele cashflow +/- investeringen vaste activa (exclusief financial lease) -/- opbrengst desinvestering(en) vaste activa + trekking leningen + + kapitaalstortingen +/- dotatie(s) aan reserve account + onttrekking(en) reserve account. <u>berekening senior finance charges</u> totale interestkosten (inclusief deel van operationele financial leases) + aflossingsverplichtingen leningen, maar exclusief: 1. rentekosten en aflossingen achtergestelde leningen 2. vervroegde aflossing(en) bestaande leningen ABN-Amrobank N.V. 3. vervroegde aflossing(en) van staatsgegarandeerde leningen <u>operationele cashflow</u> nettoresultaat + dotatie(s) aan voorzieningen +/- onttrekkingen aan voorzieningen + saldo rentelasten en rentebaten + afschrijvingen +/- werkkapitaalmutaties

2019

Solvabiliteitsratio	25,2%
Current ratio	1,58
Rentabiliteit	-1,6%
EBITDA	12.246
DSCR	0,60

Er wordt niet voldaan aan de minimale debt service coverage ratio (DSCR) zoals overeengekomen met de kredietverstrekkers. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de continuïteitsveronderstelling in paragraaf 5.1.4.1.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Financiële instrumenten

OZG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die het OZG blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft OZG een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van OZG te beperken.

OZG zet in het boekjaar geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen, aangezien er geen relevante risico's af te dekken waren.

Reële waarde financiële instrumenten

De reële waarde van de in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan met uitzondering van de langlopende leningen. De reële waarde van de langlopende leningen wijkt licht af (lager) van de boekwaarde

Kredietrisico

OZG loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen en liquide middelen.

Het maximale kredietrisico dat OZG loopt bedraagt € 27 miljoen, bestaande uit handelsdebiteuren en overige vorderingen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij een viertal zorgverzekeraars en bedraagt € 20,4 miljoen. Het betalingsgedrag van zorgverzekeraars is betrouwbaar, er bestaat een lange relatie en zij hebben altijd tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van OZG is om op haar financieringen beperkt renterisico te lopen. OZG loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden en herfinanciering van bestaande financieringen. Voor vorderingen en schulden met variabele rentende renteaftspraken loopt OZG risico ten aanzien van toekomstige kasstromen en met betrekking tot vaste rentende leningen reële waarde risico. Bij het trekken van de nieuwe kredietfaciliteit (2016 en verder) zal vanwege de variabiliteit van de variabel rentende leningen het renterisico beleid in acht worden genomen. Er is bij het opstellen van de jaarrekening nog geen sprake van herfinanciering. Voor een overzicht van de rentevervaldata wordt verwezen naar paragraaf 5.1.8.

Valutarisico

Er is geen sprake van valutarisico. Er zijn geen in de balans opgenomen vorderingen en schulden in buitenlandse valuta.

Prijzrisico

OZG heeft geen beleggingen in beurs en niet-beurs genoteerde aandelen en loopt hierdoor geen prijzrisico.

Liquiditeitsrisico

OZG bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde leningconvenanten te blijven.

De contractuele betalingsverplichtingen zijn opgenomen in de specifieke langlopende leningen en kortlopende schulden. Deze betalingsverplichtingen zijn niet contant gemaakt. Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking. De reële waarde van de in de balans opgenomen financiële instrumenten verwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

KPMG

KPMG Audit

Document waarop ons rapport

1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(niet) betrekking heeft.

KPMG Accountants N.V.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA OVER 2019

	Beeldvormings-				totaal
	Gebouw	Inventaris	apparatuur	Automatisering	
	€	€	€	€	€
aanschafwaarde	98.392.272	28.708.876	5.326.477	12.419.803	144.847.428
cumulatieve afschrijvingen	2.768.565	15.591.688	462.436	5.292.558	24.115.247
boekwaarde per 1 januari 2019	95.623.707	13.117.188	4.864.041	7.127.245	120.732.181
mutaties in het boekjaar					
investerings	657.555	676.273	378.700	1.447.264	3.159.792
afschrijvingen	6.151.546	2.473.436	594.744	2.353.134	11.572.860
overige mutaties	868.314	168.849	0	0	1.037.163
terugnname geheel afgeschreven activa					
aanschafwaarde	0	2.808.318	0	898.856	3.707.174
cumulatieve afschrijvingen	0	2.808.318	0	898.856	3.707.174
desinvesteringen					
aanschafwaarde	167.000	0	0	0	167.000
cumulatieve afschrijvingen	167.000	0	0	0	167.000
per saldo	0	0	0	0	0
mutaties in boekwaarde, per saldo	-6.362.304	-1.966.012	-216.044	-905.870	-8.413.068
aanschafwaarde	98.014.513	26.407.981	5.705.177	12.968.211	143.095.882
cumulatieve afschrijvingen	8.753.110	15.256.806	1.057.180	6.746.836	31.813.932
boekwaarde per 31 december 2019	89.261.403	11.151.175	4.647.997	6.221.375	111.281.951
de afschrijvingspercentages zijn als volgt:	4%-10%	10%-20%	6,67% - 8,33%	20%	
			10% - 14,29%		

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
170121920X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA OVER 2019

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen		Overige deelnemingen		Vorderingen op groepsmaatschappijen		Vorderingen op overige deelnemingen		Overige effecten		Vordering op grond van compensatieregeling		Overige vorderingen		totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	
boekwaarde per 1 januari 2019															
kapitaalstortingen	0	0	0	0	92.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	92.000
resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ontvangen dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
acquisities van deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nieuwe/vervallen consolidaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
verstekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ontvangen dividend / aflossing leningen (terugnname) waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
boekwaarde per 31 december 2019	0	0	0	0	92.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	92.000

som waardeverminderingen

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
170121920X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.8 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2019

leningsgever	afsluit- datum	hoofdsom	totale looptijd in jaren	soort lening	wer- kelijke rente %	rente verval- datum	saldo per 31 december 2018	aan- getrokken leningen in 2019	aflossing lopend boekjaar	saldo per 31 december 2019	restschuld over 5 jaar	resterende looptijd in jaren ultimo 2019	aflos- sings- wijze	aflossings- verplichting 2020
€	€	€				€	€	€	€	€	€		€	
schulden aan kredietinstellingen														
Bank Ned. Gemeente	07-aug-13	8.600.000	10	hypothecair	0,235%	7-aug-23	4.085.000	0	860.000	3.225.000	0	4	lineair	860.000
Bank Ned. Gemeente	17-feb-17	8.000.000	20	hypothecair	0,885%	17-feb-37	7.300.000	0	400.000	6.900.000	4.900.000	18	lineair	400.000
Bank Ned. Gemeente	30-nov-17	14.000.000	20	hypothecair	1,155%	30-nov-37	13.300.000	0	700.000	12.600.000	9.100.000	18	lineair	700.000
Bank Ned. Gemeente	30-nov-17	-566.743	20	disagio	0,000%		-518.995	0	-27.840	-491.155	-351.970	18	lineair	-27.840
ABN-Amrobank N.V.	05-nov-12	8.000.000	5	hypothecair	4,650%	1-jan-18	0	0	0	0	0	0	lineair	0
ABN-Amrobank N.V.	01-jul-07	10.100.000	15	hypothecair	4,520%	30-jun-22	2.525.015	0	673.332	1.851.683	0	4	lineair	673.332
ABN-Amrobank N.V.	30-dec-16	8.000.000	10	hypothecair	3,250%	30-dec-26	7.200.000	0	400.000	6.800.000	4.800.000	4	lineair	400.000
ABN-Amrobank N.V.	30-dec-16	12.000.000	10	hypothecair	2,900%	30-jun-25	9.600.000	0	1.200.000	8.400.000	2.400.000	7	lineair	400.000
ABN-Amrobank N.V.	29-sep-17	14.000.000	20	hypothecair	3,300%	29-sep-27	13.125.000	0	700.000	12.425.000	8.925.000	18	lineair	700.000
ABN-Amrobank N.V.	29-sep-17	4.000.000	10	hypothecair	3,000%	30-mrt-26	3.500.000	0	400.000	3.100.000	1.100.000	8	lineair	400.000
ABN-Amrobank N.V.	29-sep-17	4.000.000	10	hypothecair	2,640%	variabel	6.000.000	0	0	6.000.000	6.000.000	8	linears	0
ABN-Amrobank N.V.	29-jun-18	4.000.000	10	hypothecair	2,650%	variabel	4.000.000	0	0	4.000.000	4.000.000	9	linears	0
ABN-Amrobank N.V.	29-jun-18	10.000.000	5	hypothecair	3,140%	30-jun-28	9.900.000	0	650.000	9.250.000	4.667.500	4	lineair	500.000
ABN-Amrobank N.V.	29-jun-18	8.000.000	5	hypothecair	2,530%	30-jun-23	7.600.000	0	2.000.000	5.600.000	0	4	lineair	1.600.000
ABN-Amrobank N.V.	18-dec-15	-380.000	20	vergoeding	0,000%		-340.705	0	-27.636	-313.069	-136.310	18	lineair	-27.636
		113.753.257					87.275.315	0	7.927.856	79.347.459	45.404.220			7.377.856
achtergestelde leningen														
Provincie Groningen	17-mei-16	6.200.000	10	achtergesteld	2,600%	onbepaald	6.200.000	0	0	6.200.000	1.860.000	7	onbepaald	0
Provincie Groningen	17-mei-16	3.800.000	10	achtergesteld	7,000%	onbepaald	3.800.000	0	1.667.667	2.132.333	1.140.000	7	onbepaald	1.667.667
UMCG	17-dec-15	7.000.000	onbepaald	achtergesteld	5,000%	onbepaald	8.103.375	405.168	0	8.508.543	10.859.297	onbepaald	onbepaald	0
		17.000.000					18.103.375	405.168	1.667.667	16.840.876	13.859.297			1.667.667
overige langlopende schulden														
ABN-Amrobank N.V.	08-jan-14	446.490	10	leasecontract	4,510%	7-jan-24	220.770	0	38.370	182.401	0	4	ann.	38.370
Dräger Nederland B.V.	01-jan-18	1.660.510	15	leasecontract	2,790%	31-dec-32	1.579.348	0	162.732	1.416.616	590.583	13	ann.	163.551
Siemens Healthcare Nederland B.V.	01-jul-15	5.865.527	15	leasecontract	6,000%	30-jun-30	4.889.095	378.700	578.773	4.689.022	1.776.294	20	ann.	601.733
		7.972.527					6.689.214	378.700	779.875	6.288.039	2.366.877			803.654
totaal		138.725.784					112.067.904	783.868	10.375.398	102.476.374	61.630.394			9.849.177

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
170121920X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.3 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2019

Op de lening bij de ABN-Amrobank N.V., datum van verstreking 5 november 2012, hoofdsom € 8.000.000, vindt in 2017 de reguliere aflossing van € 800.000 plaats. Het verschuldigde saldo per 31 december 2017 bedraagt € 4.000.000. Dit saldo is conform de leningovereenkomst ineens voldaan per 2 januari 2018.

De disagio bij de Bank Ned. Gemeente, hoofdsom € 556.743 betreft een in 2017 betaalde vergoeding inzake de financiering van de nieuwbouw. Met ingang van de jaarrekening 2017 wordt deze in mindering gebracht op de nieuw aangetrokken leningen. De kosten worden evenredig aan de aflossing van de financiering ten laste van de exploitatie gebracht.

Met betrekking tot de op 29 september 2017 verstrekte leningen van de ABN-Amrobank N.V. hoofdsom € 14.000.000 en € 4.000.000 zou de eerste aflossing plaatsvinden op 29 december 2017. Deze aflossing heeft echter op 23 februari 2018 plaatsgevonden. Derhalve zijn voor deze leningen in de aflossingsverplichting 2018 verwerkt.

De op 29 september 2017 verstrekte lening bij de ABN-Amrobank N.V. van hoofdsom € 6.000.000 en de op 29 juni 2018 verstrekte lening bij de ABN-Amrobank N.V. van hoofdsom € 4.000.000 worden in de toekomst afgelost wanneer aan bepaalde eisen en voorwaarden met betrekking tot ratio's en liquiditeit wordt voldaan. Derhalve is geen aflossingsverplichting 2018 verwerkt.

De vergoeding bij de ABN-Amrobank N.V., hoofdsom € 380.000 betreft een in 2015 betaalde vergoeding inzake bemiddeling bij de financiering van de nieuwbouw. Met ingang van de jaarrekening 2017 wordt deze in mindering gebracht op de nieuw aangeetrokken leningen. De kosten worden evenredig aan de aflossing van de financiering ten laste van de exploitatie gebracht.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
170121920X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2019

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties	2019	2018
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Opbrengsten zorgverzekeringwet	122.487	119.812
Beschikbaarheidsbijdragen zorg (exclusief opleidingen)	2.460	2.641
Overige zorgprestaties	2.127	1.052
totaal opbrengsten zorgprestaties	127.074	123.505

De beschikbaarheidsbijdragen zorg betreft de spoedeisende hulp en een beschikbaarheidsbijdrage voor acute verloskunde. De stijging van de overige zorgprestaties komt door de opbrengsten vanuit de in 2019 opgestarte apotheek.

14. Subsidies	2019	2018
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	1.060	1.070
Beschikbaarheidsbijdragen opleidingen	953	737
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies	535	607
totaal subsidies	2.548	2.414

15. Overige bedrijfsopbrengsten	2019	2018
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
<u>Overige dienstverlening</u>		
Doorberekende salariskosten	765	332
<u>Overige bedrijfsopbrengsten</u>		
Personeelsrestaurant en brasserie	868	668
Huuropbrengsten	210	173
Overige opbrengsten	0	3
Resultaat liquidatie S.S.Z.O.G.	742	0
totaal overige bedrijfsopbrengsten	2.585	1.176

Medio 2019 is besloten tot liquidatie van de stichting S.S.Z.O.G. Het overschot van het vermogen is opgenomen als bate in het verslagjaar.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2019

LASTEN

16. Personeelskosten	2019	2018
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Lonen en salarissen	57.023	55.202
Sociale lasten	7.531	7.349
Pensioenpremie	4.496	4.382
Overige personeelskosten	2.479	2.349
subtotaal	71.529	69.282
Personeel niet in loondienst	2.363	3.121
totaal personeelskosten	73.892	72.403

Het aantal personeelsleden, in full-time fte's, is als volgt	in fte's	in fte's
Management en staf	4,7	4,8
Algemeen en administratieve functies	152,1	164,2
Medische functies	112,5	116,8
Onderzoek- en behandel functies	171,0	169,6
Verpleegkundige en verzorgende functies	337,9	315,6
Hotelfuncties	116,1	113,7
Terrein- en gebouwgebonden functies	8,9	10,7
Overig	7,3	31,0
gemiddeld aantal personeelsleden, op basis van full-time fte's	910,5	926,4

Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is **0,0** **0,0**

17. Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	2019	2018
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
- materiële vaste activa	11.573	7.010
totaal afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	11.573	7.010

De afschrijvingen zijn toegenomen door de ingebruikname van de nieuwbouw in juli 2018. In 2019 is er voor het eerst 12 maanden afgeschreven over de nieuwe activa.

KPMG KPMG Audit
1.573 7.010
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.
28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2019

18. Overige bedrijfskosten	2019	2018
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	3.069	3.207
Algemene kosten	8.787	11.641
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	28.942	26.503
Onderhoud en energiekosten	2.563	2.155
Huur en leasing	1.348	1.350
Dotaties en vrijval voorzieningen	1.360	-688
totaal overige bedrijfskosten	46.069	44.168

De specificatie van de onderhouds- en energiekosten is als volgt:

Onderhoud	1.831	947
Energiekosten, gas	154	415
Energiekosten, stroom	569	761
Energiekosten, transport en overig	9	32
subtotaal onderhoud en energiekosten	2.563	2.155

Het totaal van de overige bedrijfskosten is in het verslagjaar met circa € 2 miljoen gestegen ten opzichte van het vorige verslagjaar. Dit wordt grotendeels verklaard door stijging van de patiënt- en bewonersgebonden kosten (€ 2,3 miljoen) door met name de verstrekking van add-on geneesmiddelen. De daling van de algemene kosten (€ 2,4 miljoen) wordt verklaard door met name (opstart)kosten nieuwbouw in 2018.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2019

19. Financiële baten en lasten	2019	2018
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
De specificatie is als volgt:		
Rentebaten	49	28
subtotaal financiële baten	49	28
Rentelasten	2.463	2.444
Rentelasten groepsmaatschappijen	405	386
Resultaat deelnemingen	0	0
Overige rentelasten	213	322
subtotaal financiële lasten	3.081	3.152
totaal financiële baten en lasten	-3.032	-3.124

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

20. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. Het voor Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000. Dit betreft klasse 5 van de zorg- jeugdhulp.

Bezoldiging topfunctionarissen

1A. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2019	dhr. dr.	dhr. drs.	mevr.
	A.S.M. Koeleman	E. Smit	H. Sanders MBA MFC
(alle bedragen zijn vermeld in euro's)			
Functiegegevens	voorzitter RvB	lid RvB	voorzitter RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-jan/31-aug	1-jan/31-dec	1-juli/31-dec
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,5	1
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
<u>Bezoldiging:</u>			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	122.903	102.363	91.167
Beloningen betaalbaar op termijn	7.782	6.392	5.833
Bezoldiging	130.685	108.755	97.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	129.156	97.000	97.797
onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	overgangsrecht	overgangsrecht	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018			
Functiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2018	voorzitter RvB 1-jan/31-dec	lid RvB 1-jan/31-dec	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,5	
Dienstbetrekking	Ja	Ja	
<u>Bezoldiging:</u>			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	188.861	102.405	
Beloningen betaalbaar op termijn	11.506	6.285	
Bezoldiging	200.367	108.690	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	94.500	

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.
28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

20. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

1B. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2019

	dhr. J.H. Bakker MHA	mevr. A.A. Berendsen MBA	dhr. drs. J.A. Kruijer
--	-------------------------	-----------------------------	---------------------------

(alle bedragen zijn vermeld in euro's)

Functiegegevens

	voorzitter	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-jan/31-dec	1-jan/31-dec	1-jan/31-dec

Bezoldiging

Bezoldiging	14.000	10.000	10.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

	dhr. dr. I.N. van Schaik	dhr. drs. U. Vermeulen
--	-----------------------------	---------------------------

(alle bedragen zijn vermeld in euro's)

Functiegegevens

	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-jan/31-dec	1-jan/31-dec

Bezoldiging

Bezoldiging	10.000	10.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400	19.400
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

20. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Gegevens 2018

	dhr. J.H. Bakker MHA	mevr. A.A. Berendsen MBA	dhr. drs. J.A. Kruijjer
(alle bedragen zijn vermeld in euro's)			
Aanvang en einde functievervulling in 2018	voorzitter 1-jan/31-dec	lid 1-jan/31-dec	lid 1-jan/31-dec
<u>Bezoldiging</u>			
Bezoldiging	14.000	10.000	10.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900
	dhr. dr. I.N. van Schaik	dhr. drs. U. Vermeulen	dhr. U. Groen
(alle bedragen zijn vermeld in euro's)			
Aanvang en einde functievervulling in 2018	lid 1-febr/31-dec	lid 1-mrt/31-dec	lid 1-jan/28-febr
<u>Bezoldiging</u>			
Bezoldiging	9.167	8.333	1.667
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	17.295	15.845	3.055

De beloning van de toezichhouders is opgenomen exclusief 21% btw en is in overeenstemming met de regelgeving vanuit het Ministerie van OCW.

Voor de nevenfuncties van de leden van de raad van commissarissen wordt verwezen naar het jaarverslag.

Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen uitbetaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2019

21. Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van de KPMG Accountants N.V. zijn ten laste van gebracht van de onderneming, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	KPMG Accountants N.V. 2019 €	Overig KPMG- netwerk 2019 €	Totaal KPMG 2019 €
Onderzoek van de jaarrekening	85.305	0	85.305
Andere controleopdrachten	7.260	0	7.260
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0	0
Andere niet-controle diensten	0	0	0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	92.565	0	92.565
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	2018 €	2018 €	2018 €
Onderzoek van de jaarrekening	82.752	0	82.752
Andere controleopdrachten	5.711	0	5.711
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0	0
Andere niet-controle diensten	0	0	0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	88.463	0	88.463
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

22. Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet zakelijke grondslag. De bezoldiging bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder punt 20.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.10 Vaststelling en goedkeuring

23. Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. heeft de jaarrekening 2019 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 15 mei 2020.

De Raad van Commissarissen van Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. heeft de jaarrekening over 2019 goedgekeurd in de vergadering van 15 mei 2020.

24. Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

25. Gebeurtenissen na balansdatum

Coronavirus (COVID-19)

Aard van de gebeurtenis

In december 2019 kwamen vanuit China berichten over een besmettelijk virus. Dit virus (COVID-19) zorgde begin 2020 voor veel patiënten en slachtoffers in China en in februari 2020 waren er de eerste patiënten en slachtoffers in Nederland. De ziekenhuizen stonden voor de taak om samen met ketenpartners in ROAZ-verband een grote groep corona-patiënten de noodzakelijke acute en intensieve zorg te verlenen. Gezien de grote besmettelijkheid van dit virus leidde dit tot drastische hygiëne- en veiligheidsmaatregelen. Door de grote toeloop van corona-patiënten, de vereiste veiligheidsmaatregelen en de noodzakelijke inzet van IC-bedden, hebben ziekenhuizen moeten besluiten een groot deel van de reguliere zorg niet uit te voeren, dan wel uit te stellen. Als gevolg van de overheidsmaatregelen (intelligente lock-down en social distancing) worden ziekenhuizen geconfronteerd met omzetzendering door vraaguitval en terughoudendheid bij patiënten om een beroep te doen op de ziekenhuiszorg.

In dit stadium zijn de gevolgen voor de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van ziekenhuizen en UMC's, en voor de exploitatieresultaten beperkt. Ziekenhuizen blijven het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen volgen en blijven tegelijkertijd hun uiterste best doen activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten, zonder daarbij de gezondheid van de medewerkers in gevaar te brengen. Daardoor is sprake van extra investeringen en kosten voor het beschikbaar maken van ziekenhuiscapaciteit en aanschaf van apparatuur en beschermingsmiddelen voor het verplegen van corona- en overige patiënten in sterk aangepaste omstandigheden. Zorgverzekeraars Nederland (ZN) heeft in de brieven van 17 en 21 maart 2020 continuïteitsgaranties geboden voor de basiszorg- infrastructuur waartoe ziekenhuizen behoren. Met additionele bevoorschotting door de zorgverzekeraars tot contract- waarde en met additionele bekostiging van de meerkosten van de corona-uitbraak wordt de continuïteit van ziekenhuizen en UMC's gegarandeerd.

Ondanks de onzekerheden als gevolg van de COVID-19 uitbraak kunnen ziekenhuizen gebruik maken van de steun- maatregelen die door ZN worden aangeboden. Naast deze specifieke toezeggingen door zorgverzekeraars kan aanspraak worden gemaakt op landelijke regelingen, waaronder NOW en uitstel van betaling van fiscale heffingen. Op basis van de meest actuele inzichten op het moment van vaststellen van deze jaarrekening kunnen de financiële gevolgen van COVID-19 worden opgevangen binnen de kredietlimiet. Voor wat betreft de overeengekomen ratio's met de banken voor 2020 is er sprake van onzekerheid die samenhangt met het nog niet bekend zijn van de exacte uitwerking van de financiële compensatie door zorgverzekeraar.

Specifieke toelichting

- Impact op organisatie

Vanaf medio maart 2020 zijn er een aantal maatregelen genomen om de effecten van het COVID-19 virus te bewaken en te voorkomen, zoals het vormen van veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor de patiënten en medewerkers. De opvang van een zeer grote groep patiënten heeft de hoogste prioriteit. Er is zoveel mogelijk capaciteit ingezet om COVID-patiënten te behandelen. Daarbij is waar mogelijk IC capaciteit opgeschaald. Tevens is er afoeschaald op onder andere de electieve en niet-spoedeisende zorg. Op artsen en verpleegkundigen is een beroep gedaan om zoveel mogelijk extra te werken. Medewerkers in niet-kritische functies zijn verzocht zoveel mogelijk thuis te werken.

5.1.10 Vaststelling en goedkeuring

- Voorziene ontwikkelingen

Afhankelijk van de duur van deze crisis zal een grotere achterstand ontstaan in de reguliere patiëntenzorg. Op het moment dat het virus landelijk onder controle is, is een inschatting te maken van de totale achterstand en wijze waarop dit kan worden ingelopen.

- Risico's en onzekerheden

Tot het moment dat de crisis onder controle is, is het niet duidelijk wat het uiteindelijke beslag op de organisatie zal zijn. Op dit moment zijn er nog veel onzekerheden. Tijdens deze crisis werken veel medewerkers op de toppen van hun kunnen. Nog niet duidelijk is wat het effect daarvan kan zijn.

- Genomen en voorziene maatregelen

Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. leeft de maatregelen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zo goed als binnen de mogelijkheden na. Met andere ziekenhuizen en UMC's is veelvuldig afstemming over de verdeling van patiënten en beschikbaarheid van medische apparatuur en medische hulpmiddelen

- Impact op activiteiten

Door de huidige mate van urgentie voor corona-patiënten en de strenge veiligheidseisen is de reguliere productie vanaf begin maart aanzienlijk gedaald. Ook andere activiteiten, zoals onderzoeksprojecten en opleidingen zijn aanzienlijk gereduceerd dan wel stopgezet.

- Steun van zorgverzekeraars en overheden

Op landelijk niveau zijn de koepels (NFU, NVZ en ZN) met elkaar overeengekomen passende financiële maatregelen te nemen. Dit betreft onder andere aanvullende bevoorschotting tot 100% passend bij de omvang van contractueel overeengekomen omzet, maar ook hoe om te gaan met meer- en minder kosten (zowel personeel, materiaal als geneesmiddelen) en meer- en minder omzet. De zorgverzekeraars hebben aan de ziekenhuizen, bij brief van 17 maart respectievelijk 21 april 2020, laten weten hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op de langere termijn zo goed mogelijk geborgd kan worden.

Ook de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft in zijn brief van 15 april 2020 aan de Tweede Kamer laten weten dat de overheid de zorgsector in staat wil blijven stellen om te doen wat nodig is om voor de lange termijn de continuïteit van zorg en ondersteuning te borgen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.1.10 Vaststelling en goedkeuring

---

mevrouw H. Sanders MBA MFC,
voorzitter Raad van Bestuur

---

de heer dr. B. Wallis de Vries,
lid Raad van Bestuur, medische zaken

---

de heer J.H. Bakker MHA,
voorzitter Raad van Commissarissen

---

mevrouw A.A. Berendsen MBA,
lid Raad van Commissarissen

---

de heer drs. J.A. Kruijer,
lid Raad van Commissarissen

---

de heer dr. I.N. van Schaik,
lid Raad van Commissarissen

---

de heer drs. U. Vermeulen,
lid Raad van Commissarissen

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.2 Overige gegevens

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

artikel 25 lid 1 van de statuten luidt als volgt:

Indien en voor zover winst wordt gegenereerd met zorgactiviteiten waarop een verbod op winstoogmerk dan wel een verbod op winstuitkeringen op grond van de WTZi of een opvolgende wet van toepassing is, zal deze winst niet worden uitgekeerd. Indien het vorenstaande niet van toepassing is, wordt de winst gereserveerd.

artikel 25 lid 2

op de winst wordt in aftrek gebracht de niet gedelgde verliessaldi van de voorgaande jaren alsmede de belastingen, welke ten laste van de winst gebleven zijn of geheven zullen worden, zonodig door schatting vast te stellen.

artikel 25 lid 3

een (vrij uitkeerbare) reserve kan enkel worden uitgekeerd:

- a. indien dit wettelijk is toegestaan; en
- b. indien de algemene vergadering hiertoe besluit; en
- c. indien het WFZ haar voorafgaande goekeuring hieraan heeft gegeven; en
- d. aan:

(I) een aandeelhouder-rechtspersoon die een (zorg)instelling in stand houdt, welke rechtspersoon ingevolge een subjectieve vrijstelling van de winstbelasting is vrijgesteld, of te wel een lichaam dat is vrijgesteld van vennootschapsbelasting ingevolge artikel 5, eerste lid, onderdeel C Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 juncto artikel 4 Uitvoeringsbesluit Vennootschapsbelasting 1971 (of enig daarvoor in de plaatstredende bepaling(en); of

(II) een rechtspersoon die een algemeen maatschappelijk belang nastreeft.

artikel 25 lid 4

de vennootschap kan slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet en de statuten moeten worden aangehouden.

Het resultaat over 2019 wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

5.2.2 Nevenvestigingen

Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering en raad van commissarissen van Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V.

Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V. (hierna 'de vennootschap') te Scheemda (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de vennootschap per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019, in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW) en Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2019;
- 2 de resultatenrekening over 2019; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de vennootschap zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'Continuïteitveronderstelling' in de toelichting op pagina 48 van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de continuïteit van de vennootschap afhankelijk is van een positieve toekomstige resultaatontwikkeling en de bereidwilligheid van financiers om de financiering te blijven continueren.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de vennootschap. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Onzekerheden in verband met de mogelijke effecten van COVID-19 op de positieve toekomstige resultaatontwikkeling van de vennootschap zijn relevant voor het begrip van onze controle van de jaarrekening. In alle controles worden de redelijkheid van de door entiteiten gemaakte schattingen, de daarmee verband houdende toelichtingen en de geschiktheid van het hanteren van de continuïteitsveronderstelling in financiële overzichten geëvalueerd en kritisch bevraagd. De geschiktheid van het hanteren van de continuïteitsveronderstelling hangt af van de beoordeling van de toekomstige economische omgeving en de toekomstige vooruitzichten en prestaties van de vennootschap. De COVID-19-pandemie stelt de mensheid en de economie wereldwijd voor een ongekende uitdaging.-De gevolgen hiervan zijn op de datum van deze controleverklaring onderhevig aan een belangrijke mate van onzekerheid. Wij hebben de situatie en de onzekerheden zoals beschreven in de eerder genoemde toelichting geëvalueerd en beschouwen de toelichting als toereikend. Echter, een controle kan niet de onbekende factoren, of alle mogelijke toekomstige implicaties voor een vennootschap voorspellen en dit is in het bijzonder het geval met COVID-19.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door de vennootschap als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarverslaggeving andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de bijlage Verslag raad van commissarissen;
- de bijlage Samenstelling en nevenfuncties raad van commissarissen en raad van bestuur.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en het toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RvW en Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van de controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 28 mei 2020

KPMG Accountants N.V.

S.J. Duiverman RA

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1701219/20X00170739AVN d.d.

28 mei 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.